

Forumul studențesc

revistă a u.a.s.c. din centrul universitar timișoara • anul VIII • nr. 7 (58) septembrie—octombrie 1980 • 16 pagini • 2 lei

calitatea muncii noastre

Trăim încă sub puternica impresie a vibrantei cuvântări rostite de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la marea adunare populară din municipiul Iași, prilejuită de deschiderea noului an de învățămînt. Regăsim în neprețuitele cuvinte ale secretarului general aceeași grijă exigentă pentru modul în care crește, învață și muncește tinăra generație a țării. Descifrăm în acele cuvinte efortul titanice depus de poporul nostru, de întreaga țară, pentru a asigura tinerilor un prezent și un viitor cit mai fericit. Am învățat, încă o dată, de la cel mai drag și cel mai apropiat dascăl și prieten al nostru rațiunile supreme ale umanității: viața și munca demnă, într-o patrie liberă, în armonie cu semenii noștri din întreaga lume.

Fără îndoială că noi, studenții timișoreni, români, germani, maghiari, sirbi și de alte naționalități, tineri crescuți în spiritul romantismului revoluționar, răspunzind chemărilor și îndemnelor secretarului general al partidului de a acționa în primele rînduri, vom pune tot clanul și priceperea noastră, pasiunea și entuziasmul tineresc în folosul înfăptuirii sarcinilor majore trasate organizației noastre revoluționare, făuririi socialismului și comunismului în patria noastră.

Desigur, în prim planul preocupărilor noastre se

situează în continuare necesitatea creșterii calității învățaturii muncii noastre productive și de cercetare științifică.

Rezultate mai bune în sesiunile de examene, la verificările de pe întreg parcursul anului universitar, realizarea de produse cu un grad cit mai înalt de tehnicitate în atelierele-școală, obținerea de recolte cit mai mari în stațiunile didactice experimentale, creșterea numărului de lucrări și realizări științifice și tehnice cu aplicabilitate în economia, știința și cultura noastră națională, iată principalele noastre obiective în acest domeniu.

Mobilizarea amplă a tuturor studenților pentru înfăptuirea acestor obiective preconizăm să o realizăm în principal prin perfecționarea de ansamblu a întregii noastre munci politico-educative. În acest sens, în cadrul formelor și mijloacelor care ne stau la îndemînă, vom acționa pentru creșterea eficienței acțiunilor organizate, pentru strinsa legare a conținutului acestora de obiectivul urmărit, de specificul colectivelor de studenți.

În primul rînd vom acționa pentru ca în cadrul organizațiilor noastre să scurtăm fazele de discuții, de deliberări, extinzînd acțiunea concretă directă.

Considerăm că avem posibilități de adîncire a preocupărilor și intervențiilor noastre în organizarea, conducerea și chiar realizarea procesului instructiv-educativ. În acest sens, ne propunem extinderea valoroasei inițiative a Institutului politehnic „Traian

PETRU ANDEA,

președintele Consiliului U.A.S.C. din Centrul universitar Timișoara

(Continuare în pagina a II-a)

Printre brigadierii studenți pe șantierul național Canalul Dunăre — Marea Neagră.

(Foto : MICHAEL KOZAR)

gorunul

În inima Ardealului, acel plai minunat de dincolo de aburul munților, aerul ardea în învelișul trandafiriu de măr domnesc. Pe zalele lanțurilor rugina înflorea, vîntul bătea tare spulberîndu-i floarea și spulberînd cenușa din vetrele românilor. Coasa prinse putere la roua focurilor din satul Albac.

Sub coperișul unei case bătea inima lui Horea și-n inima lui din sămînța suferinței creștea aspră rădăcina și frunza gorunului. Tulpina lui vînjoasă țîșnea peste tot în inima Ardealului, prin zidurile castelelor prin podeaua cancelariei împăratului. Crengile gorunului sparseră coaja trandafiriu de aer a țării, a-

runcîndu-și umbra departe în Europa, fosnetul frunzelor ca un strigăt pleca în ecou. Un singur împărat domnea în țară: Gorunul.

În inima Ardealului însă căzu o iarnă grea care făcu rugina fier și fierul zale de lanț și lanțuri grele, păienjenis de lanțuri cuprînsesă gorunul, îl doborîră cu violență la pămînt.

Aurul ciocotea de minie în subpămînturi, sufletele românilor deveniseră lacrimă. Gorunului îi smulseră crengile, îi traseră trupul pe roată, îi rupseră mugurii, dar mugurii nu mureau, incolțeau, creșteau peste tot în țărînă și-n palmele țaranilor aduși cu de-a sila să vadă supliciu martirului.

Cît de vii se văd toate acestea prin lentilele inimii în memoria istoriei, cît de vii și tulburătoare!

MARCEL SAMANȚA

Consiliul U.A.S.C. din C.U. Timișoara organizează un

CONCURS DE CREAȚIE

dedicat celei de-a 60-a aniversări a Partidului Comunist Român

COMPARTIMENTE:

LITERATURA (poezie, proză, critică, piese de teatru, texte pentru brigăzi artistice și pentru spectacole de estradă etc.);

MUZICA (clasică, ușoară, corală, film etc.);

ARTE PLASTICE (pictură, sculptură, grafică etc.);

ARTA DECORATIVĂ (cusături, obiecte decorative etc.);

COREGRAFIE (dansuri populare, dansuri tematice, balet, librete pentru suite, microspectacole etc.);

CINEMATOGRAFIE (Scenarii de film, idei de film, etc.);

FOTO (fotografii documentar-artistice, artistice, fotoreportaje, diapozitive, montaje dia-ton, etc.);

ARTA REGIZORALĂ (scenarii de spectacole, folclorice și de estradă, ceremonii prilejuite de evenimente din viață: naștere, căsătorie, zi onomastică, etc.);

PUBLICISTICĂ (scrisă, vorbită, foto);

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE (în afara creației din cadrul activității profesionale.

Se vor acorda premii I, II, III și mențiuni pentru fiecare gen în parte, concursul fiind deschis tuturor studenților Centrului universitar Timișoara (români și veniți la studii din alte țări). Valoarea totală a premiilor: 12.000 lei.

Informații și depunerea lucrărilor: zilnic, orele 13-15, la sediul Consiliului U.A.S.C. (Universitate — camera 325) și la Casa de cultură a studenților (bv. Tinereții nr. 9), până la data de 31 martie 1981.

panoramic

„ORIZONTURI STUDENȚEȘTI”

Sub acest titlu, colectivul redacțional al revistei a tipărit recent un calendar pentru studenții anului I. Apariția, datorată tipografiei Universității, reprezintă un util ghid pentru studenții primului an în încercarea lor de a se integra cât mai rapid vieții universitare. Cuprinzând o tematică vastă, începând cu descifrarea pe înțeles larg a regulamentelor studențești, cu materiale reliefând vasta problematică a vieții de asociație, cu date utile oricărui student, și terminând cu parodiile, paginile umoristice, cuvintele încrucișate, enigmistica, panseurile, precum și cu grafica inspirată a lui Ștefan Popa, „ghidul” este un reușit „cadou” pentru cei mai tineri dintre studenți, o publicație plăcută, utilă, un semn că acești firavi boboci sînt totdeauna obiectul atenției generale. Editarea ghidului „Orizonturi stu-

dențești” se adaugă astfel preocupării constante a Biroului Consiliului U.A.S.C. din Centrul universitar Timișoara de a face totul pentru ca decalajul pe care trebuie să-l anihileze proaspeții absolvenți ai liceelor pentru a păși cu dreptul în amfiteatrele studenției să fie cât mai mic, preocupare concretizată într-un recent plan de măsuri privind îndrumarea nemijlocită a anului I de către activiștii de asociație cu experiență de la nivelul Consiliilor U.A.S.C. (A.S.C.) și ai birourilor A.S.C. de an.

În vederea stimulării creației tehnico-științifice studențești cu aplicabilitate practică imediată, redacția revistei inițiază un concurs dotat cu „Premiul anual pentru inventivitate tehnică studențească”.

Premiul se va acorda, la finele anului universitar, și va răsplăti pe acei studenți care au reușit să finalizeze activitatea de cercetare prin aparate sau instrumente care sînt în stare de funcționare și care pot fi introduse deja în producție, răspunzînd unor deziderate majore ale economiei naționale. Premiul, ce se va acorda în bani sau obiecte, va fi decîs de o comisie formată din specialiști și membrii colectivului redacțional și ai comisiilor profesional-științifice de la nivelul institutelor de învățămînt superior. Cele mai bune lucrări vor fi popularizate în revista „Forum studențesc”.

Rețineți: CONCURSUL ANUAL DE INVENTIVITATE TEHNICĂ!

● În fiecare joi, sîmbătă și duminică, 5 studenți participă activ la rundurile brigăzilor de ordine și disciplină din municipiul nostru.

● La campania de toamnă din acest an centrul nostru universitar pune numărul cu 6.000 studenți (3.500 de la I.P.T., 700 de la Universitate, 400 de la I.M.T. și 1.450 de la L.A.T.)

● Studenții anului III agronomie au terminat recoltarea porumbului de pe lotul semincer.

La serele Institutului agronomic au început pregătirile pentru al treilea ciclu.

(KOVACS LADISLAU)

● În complexul studentesc urcă acțiunile vînzătoarelor brunete de semînțe albe. „Hai la baba, hai la baba, semînțe albe, una peste alta un leu bucată”, „Porumb cald, una peste alta cinci lei bucată”. Mă gîndesc să fac o propunere miilor de studenți din complex: hai să vindem toți semînțe albe una peste alta să le facem „fetele” bucate. Și după ce dau ele faliment ne oprim.

O. SAMANȚA

● Căminul 4 Agronomie: Din îndatoririle studenților de serviciu la poartă:

— „Poarta nu se lasă singură”

— „Serviciul la poartă, mătura holul”

— „Serviciul de la poartă stă la dispoziția tov. administrator pentru a efectua diferite servicii în int. căminului nostru”

● Căminul 3 Agronomie: „Aviz: Se aduce la cunoștința studenților fac. Agronomie că programul pe săptămîna 13-18 oct. 1980 va fi următorul: Anul II — pentru studenții fără absențe la practică și lucrări practice conform orarului. Pentru studenții cu absențe, practica la S.D.E. (pînă își lichidează absențele)”...

Oare absențele făcute la cursuri în această perioadă vor fi recuperate în perioada de practică viitoare sau... la restanță?

● Cantina 2-MV. Pe tabela unde se scrie de obicei meniul se putea citi în ziua de 2 oct. 1980 la meniu II următoarele: „Ciorbă de rîme, fudulii de cabalo, gaură de covrigi”. Spre surprinderea celor care au citit meniul s-au servit sarmale. De serviciu, studenții anului II R.E.

● Anul III — E.T.C. — Practică agricolă. Oboșiți după o zi de muncă, băieții au mers la o bere la bufetul din sat. Fiind refuzați sub pretext că nu se deschide un nou butoi doar pentru ei au fost nevoiți să-l cumpere întreg. Se pare că în timpul nopții au dormit pe măsura muncii depuse.

● Vineri 10. 10. 1980 — după o muncă asiduă de vreo două ore, tovarășul administrator (de la căminul 2-MV) împreună cu un instalator n-au reușit să desfundă un canal. În consecință la fiecare jumătate de oră, cei amenințați cu inundația ieșeau „înarmați” cu măturile să dea „lupta” cu apa. Văzînd că nu e de glumit, și puși în fața alternativei de a nu dormi toată noaptea, băieții s-au pus pe treabă și au desfundat canalul către ora 1 noaptea.

● Marți 30 septembrie 1980, căminul 19/C studențele de serviciu refuzau sistematic să caute pe cineva mai sus de etajul I pe motive diferite: „sînt singură, așteaptă și tu... să vină colega de la masă”, sau „sîntem frînte de oboseală, nu poți striga și tu la geam ori să arunci cu o piatră?”

Nu știm dacă și studențele de la 21/C fac la fel dar cert este că locatarele camerei 78 folosesc o bucată de placaj de vreo două săptămîni în locul geamului spart. Să fi greșit căminul

ori a făcut-o din obișnuință menestrelul care le-a lăsat pe fete fără geam acum cînd iarna bate la ușă.

● Locatarii camerei 109 cămin 2—MV au o nouă pasiune: creșterea aricilor. Deocamdată au un singur exemplar care s-a dovedit a fi prietenos însă are preferințe culinare. Nu suferă salamul de Sibiu, în schimb apreciază parizerul. În curînd va ieși la vînzătoare de șobolani.

● În practica agricolă efectuată de studenții anului II F de la Mecanică la masa de prînz primeau invariabil „costiță cu fasole”. Deliciosul produs se pare că a fost apreciat mai puțin de fete, care au avut probleme serioase cu... siuleta.

● Activitatea comitetului de conducere a cantinei 2—MV— se rezumă în exclusivitate la verificarea prezenței studenților de serviciu de trei ori pe zi.

(ILIB GAINA
GEORGE GAUJAN)

Gazeta satirică „Acidul” a Facultății de tehnologie chimică, s-a diluat pînă la limita... apă de ploaie inofensivă!

(FLOREA ȘTEFAN)

● Cabana centrului universitar, de la Crivaia, a fost gazda a trei serii de tabără cu profil tematic. Prima serie, privind „Noi surse de energie”, desfășurată în perioada 13-22 iulie, a reunit studenți de la Universitate și de la Institutul politehnic. Printre expunerile care au stîrnit un viu interes amintim: „Conversia energiei solare” și „Procedeele M.H.D. și fotovoltaice de conversie a energiei” (șef lucrări dr. ing. Ioan Boldea), „Procedee hidraulice în stocarea energiei” (prof. dr. ing. Iosif Preda), „Politica energetică actuală pe plan mondial și național” (prof. dr. ing. Gavril Creța), „Propulsarea vehiculelor în perioada 1930-200” și „Probleme actuale ale transportului și distribuției energiei electrice” (prof. dr. ing. Vasile Berindean). Acțiunea s-a continuat fericit, zilele acestea, la Casa de cultură a studenților prin expunerile prof. univ. dr. ing. Toma Dordea și Cornel Ungureanu.

● Seria a II-a a cuprins o suită de acțiuni destinate învățării conducerii și arbitrajului unor competiții sportive de masă de către cei 32 de studenți participanți. Teoretic sau practic, sporturile de echipă au fost analizate de către studenți, prelucrîndu-se regulamente, arbitruîndu-se competițiile organizate ad-hoc. Poate că prezența la viitoarea ediție a unor „profesori” capabili să pregătească și să „autentifice” activitatea și pregătirea „elevilor”, prin obținerea unor carnet de atestare, va da o mai mare eficiență acestei reușite manifestări studențești.

● Cea de-a treia serie a reprezentat, de fapt, o reușită tabără de creație literar-artistică. Amănunte despre ce s-a întîmplat acolo, pe larg, în numărul viitor.

calitatea muncii noastre

(Urmare din pagina 1)

Vuia de folosire a studenților „preparatori”, care preiau și realizează o serie de atribuții didactice și de cercetare științifică, fără îndoială, în primul rînd în folosul pregătirii lor și a celorlalți studenți. Vom acționa pentru valorificarea mai largă a spiritului de competiție, specific vîrstei tinere, în însușirea la cel mai înalt nivel a cunoștințelor de specialitate. În acest sens, vom perfecționa modal de desfășurare a întrecerii studențești „Fiecare A.S.C. — colectiv de educare prin muncă și pentru muncă a studenților”, vom spori gradul de cuprindere a studenților la concursurile profesional-științifice și manifestările științifice, vom extînde și vom perfecționa organizarea concursurilor pe discipline de specialitate, vom generaliza concursul studentesc pe meserii ș.a.

În spiritul indicațiilor date la acest început de an universitar de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne vom preocupa în mod deosebit de educarea comunistă a studenților, de formarea lor ca oameni ai acestor zile și ai acestei țări. În acțiunile politico-

educative pe care le organizăm vom urmări nu numai creșterea numărului acestor acțiuni, ci, mai ales, îmbunătățirea conținutului, a modalităților prin care comunicăm acest conținut tinerilor. Acțiunile noastre vor urmări propagarea largă și explicarea amănunțită a operei tovarășului Nicolae Ceaușescu, a celorlalte documente de partid și de stat, cultivarea la studenți a deprinderii de studiere a literaturii social-politice, a presei cotidiene, dorința de implicare și afirmare în activitatea social-obștească, cetățenească. O atenție sporită vom acorda formării și influențării studenților prin mijloacele specifice artei noastre revoluționare, valorificînd astfel, în sensul orientărilor stabilite de recentul Forum al tineretului, înaltul potențial artistic și de creație existent în centrul nostru universitar.

În spiritul activ în care am participat la lucrările Conferinței a XII-a a U.A.S.C.R., vom urmări îndeplinirea propunerilor noastre privind sporirea calitativă și cantitativă a manifestărilor studențești incluse în festivalul național „Cîntarea României”; crearea unei vieți culturale proprii în fiecare facultate, sporirea numărului formațiilor artistice de prestigiu, a acțiunilor culturale-educative de tradiție, îmbunătățirea bazei materiale a activității culturale-educative, colaborarea mai largă cu instituțiile și oamenii de artă și cultură din municipiul nostru și din țară, creșterea numărului acțiunilor culturale organizate în întreprinderi, școli, instituții, amplificarea schimbărilor culturale între centrele universitare, reinfiin-

țarea taberelor studențești de creație literară și artistică.

Un domeniu important care ne concentrează în mare măsură atenția este întărirea politico-organizatorică a uniunii noastre. Obiectivele esențiale în acest domeniu sînt creșterea capacității de mobilizare și înriurirea disciplinei și a vieții interne de organizație, cuprinderea în sfera de acțiune a organizației, a tuturor domeniilor de muncă și viață ale studenților, a tuturor problemelor care-i preocupă, întărirea activității de îndrumare și control.

În același timp vom acționa pentru promovarea cu mai multă hotărîre a inițiativei studențești, combătînd atitudinile de pasivitate din partea unor studenți sau chiar activiști A.S.C., vom căuta să păstrăm și să valorificăm mai bine experiența care se acumulează în practica muncii de organizație, asigurînd astfel permanenta ridicare a calității activității și a activității asociațiilor studenților comunisti.

Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului de învățămînt 1980-1981 trasează cu limpezime drumul pe care trebuie să-l urmăm pentru ca noi, tinerii, să fim participanți activi la îndeplinirea programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea al P.C.R.. În acest context, studenții timișoreni vor face totul pentru a înscrie noi și bogate fapte ale muncii și vieții în marea carte a realizărilor poporului nostru, deschisă către viitorul comunist al patriei.

gânduri la început de drum

Începutul fiecărui an de învățămînt ne îndeamnă la reflecție pe marginea procesului de muncă în care sîntem angrenați și pe care îl numim, obișnuit, de educare și instruire. Este numele unui drum complex și anevoios care presupune acțiuni ce se conjugă și eforturi convergente, chemate să concureze la realizarea aceluiași scop, a cărui expresie este ridicarea pe o treaptă nouă — nu voi spune și ultima — a perfecționării noastre profesionale.

Învățămîntul superior este în țara noastră gratuit, ca și celelalte forme de învățămînt. Dar prin aceasta el nu este și obligatoriu, criteriul intrării și al promovării fiind cel selectiv. Opțiunea studentului este subiectivă, dar odată admis, obligațiile lui sînt obiective. El intră în școala superioară potrivit unei vocații care-l îndreaptă spre o facultate sau alta, cu gândul de a deveni un specialist, căruia i se va încredința o răspundere, implicind îndatoriri intelectuale, morale și civice, într-un context social din ce în ce mai exigent. Cu ce sentiment privește el de pe acum spre această ipostază a vieții lui, care îl așteaptă și de care se va apropia în cei patru ani mai repede decît crede în clipa de față?

De sensurile atribuite răspunsului pe care-l dă fiecare la această întrebare depind și sorții, favorabili sau nefavorabili, ai reușitei. Există la mulți studenți — pe care-i dorim în număr din ce în ce mai mare — o înclinare perseverentă spre muncă, spre corectitudine și decență. Pilda lor poate fi oricînd stimulatorie. Pentru că cine se compară numai cu el însuși ajunge să-și formeze deseori o părere exagerată despre propria-i persoană; sentimentul mîndriei se alterează și se degradează, căzînd în aroganță și vanitate. Termenul de comparație nu ar trebui să pornească însă nici de la treapta de jos a exemplului. Vom fi astfel „în dezavantaj” față de noi, dar lui, și nici măcar de la cea medie, ci de la cea de faptul acesta ne va încuraja, invitîndu-ne să ne ridicăm în primul rînd în fața ochilor noștri.

Un scriitor din antichitate spunea că poezilor nu le este îngăduită mediocritatea. Se cuvine să adăugăm că nimănui dintre noi n-ar trebui să ne fie la îndemînă acceptarea stării de dulce conformism și de comodă rutină. Cine se lasă călăuzit de înțelegerea lucidă și rațională, permanentă și pleneră, a simplității datoriei, concretizată prin muncă, înlătură sentimentul apăsător al poverii obositoare, transformînd-o în spirit creator, în pasiune și bucurie. Nimic din ceea ce e valoros nu durează și nu a rezistat cînd a fost făcut fără tragere de inimă, pe apucate și la întimplare, adică altfel decît prin voință și efort, susținute de organizarea inteligentă și severă a timpului — acest mare și neprețuit bun al vieții noastre.

Evident, nimeni nu uită că studenția înseamnă tinerețe, iar tinerețea își are energiile și tentațiile ei, învăluite de un miraj cu care în anii de mai tîrziu nu se vor întîlni. Înțelepciunea — care nu este numai o virtute a senectuții — constă în a ști să păstrezi echilibrul între ceea ce te-ai angajat să faci de bună voie și pornirile vîrstei, din păcate adesea nesupravegheate îndeajuns. Căci activitatea omenească este guvernată de conștiința țelului ei: muncim nu din instinct — așa procedează alte viețuitoare, ci în funcție de aspirațiile noastre, pe care le modelăm și le întru-chipăm într-un ideal, integrîndu-l în acela al colectivității. Vorbim de atîtea ori despre sentimentul datoriei, despre efortul conștient, dar ne gîndim mai bucuros la alții, și nu la noi. De cîte ori ne facem oare un examen de conștiință, cerînd forului nostru interior socoteală dreaptă despre ceea ce a fost bine sau rău într-o etapă, dacă nu chiar în fiecare zi din acest mare și neprețuit bun al vieții noastre.

Omul se naște în natură, fiind o parte a ei, dar se desprindea de ea și se înalță, prin civilizație și cultură, care îi definesc și întregesc personalitatea.

Universitatea tinde să formeze oameni pentru care acumularea de cunoștințe necesare progresului pe plan material și spiritual să se armonizeze cu deprinderile și însușirile proprii ființei omenești, călăuzite de un stat al normelor conviețuirii sociale, adică umane, adecvate noilor realități ale țării noastre și ale vremurilor pe care le trăim. Fără această dublă condiție, ideea de progres general este iluzorie și exterioară idealului de mai bine în care își pune speranța un popor încrezător în binefacerile civilizației de care are dreptul să se bucure, întrucît ele sînt produsul mîinilor și al minții lui.

Cu aceste gînduri și îndemnuri întîmpină cadrele didactice pe studenții Universității noastre, urîndu-le celor mai tineri dintre ei bun venit și dorindu-le să pășească pe urmele celor mai buni dintre colegii lor mai în vîrstă; iar peste patru ani, să-și poată face cu fruntea sus bilanțul roadelor, după entuziasta, mult visată de ei și ireversibilă perioadă a studenției.

prof. dr. ȘTEFAN MUNTEANU

Stop cadru:
in holul
Universității.

Foto:
MICHAEL KOZAR

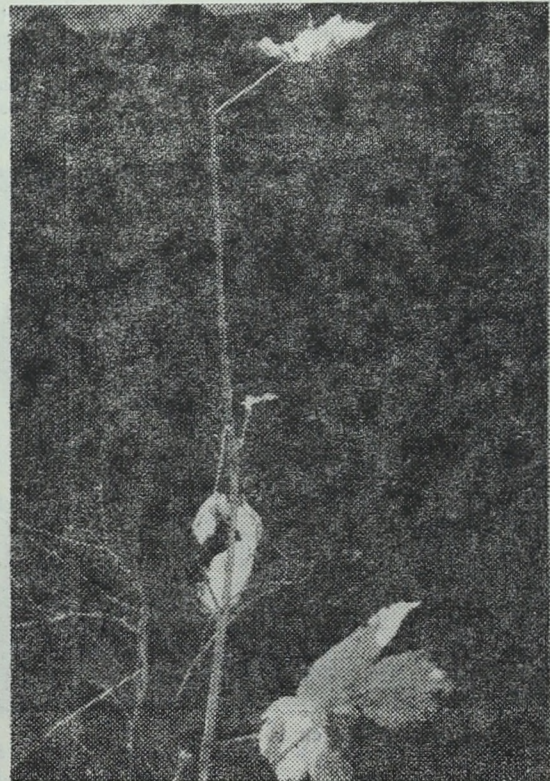
noi spații de învățămînt pentru studenții timișoreni

Etapa nouă în care intrăm sporește tot mai mult rolul și importanța activității științifice, punînd un accent deosebit pe dezvoltarea și modernizarea în continuare a bazei materiale a învățămîntului și cercetării. Și pentru că noi studenții de azi, sîntem viitorii specialiști și cercetători, ne propunem acum, la început de an universitar, să vedem care sînt noile spații de învățămînt superior care se construiesc în centrul nostru universitar, destinația, stadiul în care se află lucrările acestor construcții, data cînd vor putea fi utilizate efectiv.

Am luat în acest scop legătura cu tovarășii prodecani care răspund de aceste lucrări.

Tovarășul Ioan Mișca, prodecan al Facultății de mecanică, ne mărturisește că noul spațiu de învățămînt care se va numi „Laboratoare de elemente hidraulice și orologie industrială” va avea ca destinație cu precădere lucrări de laborator la specialitățile Mașini hidraulice, Organe de mașini, Rezistența materialelor mecanice. Partea de sus a clădirii va fi folosită pentru activitatea de A.C.P. a anilor terminali IV și V de la secțiile Mecanică fină, Utilaj tehnologic, Mașini hidraulice. Clădirea va avea o suprafață utilă de 6.930 metri pătrați fiind prevăzută cu subsol, parter și 4 etaje. Forța principală de lucru o constituie studenții care efectuează practică în două schimburi în număr de 100-200 studenți zilnic (50-60 pe schimb) pe lingă formațiile de lucru ale Trustului de construcții Timișoara”. Tovarășul prodecan mulțumește și pe această cale studenților care au înțeles care este rolul lor în această practică, contribuția în realizarea scopului final, terminarea lucrării la data stabilită. Pentru a învăța meserie ei efectuează orice fel de operație accesibilă gradului lor de pregătire (sudează, indoie fier, sapă canale, instalează conducte).

Se speră ca lucrarea să fie gata anul acesta (cîntînd să se recupereze întîrzierea de o lună care a apărut datorită unor motive obiective) urmînd ca în semestrul II al anului următor ea să intre în folosință cu capacitate maximă.

Noua clădire a Facultății de construcții are ca termen de predare trimestrul IV al anului 1980.

„S-a îndeplinit planul pe 1980 și vrem să-l depășim cu cca. 50%, subliniază tovarășul prodecan al Facultății de construcții. În toată perioada lucrărilor, ne spune dînsul, studenții și-au adus o contribuție substanțială efectuînd practică în două schimburi (60-70 pe schimb) participînd alături de muncitori la lucrări de zidărie, beton, cofraje, armătură etc.

Clădirea (subsol, parter și 5 etaje) va fi constituită din trei corpuri avînd în principal 2 amfiteatre mari de 250 persoane, semiamfiteatre mici de 125 persoane și mai multe săli de seminar”.

Dezvoltarea spațiilor de învățămînt la Facultatea de tehnologie chimică are ca termen de finalizare trimestrul II al anului 1981. Pentru a afla cîteva date suplimentare, am luat legătura cu tovarășul Romulus Palea, prodecanul Facultății de tehnologie chimică.

„Stadiul în care se găsește construcția (ne mărturisește dînsul) este realizat 100% în ce privește structura părții de laboratoare și cam 50% în ceea ce privește spațiul de învățămînt (amfiteatre, săli de curs. Au început operațiile de instalare a utilităților tehnologice în laboratoare (instalații de apă, canalizare, gaz, ventilație). Șantierul este deservit în ceea ce privește prestările de activitate calificată de specialiștii Trustului de construcții care sînt ajutați substanțial de un număr de 60 studenți pe schimb care efectuează practica pe șantier.

Studenții sînt disciplinați (și-au executat activitatea neîntrerupt și în timpul verii printr-o eșalonare judicioasă a forței de muncă), aducîndu-și contribuția considerabilă.

Construcția se prevede să fie funcționalizată pentru activitățile care se vor desfășura în acest spațiu, la termenul prevăzut. Sînt asigurate aprovizionările cu materiale și utilaje pentru instalațiile tehnologice și pentru mobilierul de laborator. În prezent sîntem în avans față de plan”.

Clădirea va avea 4 corpuri (corp laboratoare, corp de legătură, corp amfiteatre — 2 amfiteatre și 2 săli mari de curs și corp tehnic). Corpul tehnic (centrală termică, post trafo, atelier) va avea numai parter, celelalte parter plus 4 etaje. Suprafața utilă: 4.300 metri pătrați.

Asigurarea funcționării construcției se realizează cu instalații de aer comprimat, prevăzute pe total construcție și la punctele de la mese de lucru.

Noua clădire a Facultății de agronomie, constituită din 2 corpuri (corpul A — facultatea propriu-zisă care cuprinde săli de seminar și laboratoare pentru studenți și cadre didactice și corpul B — 2 amfiteatre de 300 locuri și o aula de 350 locuri) a fost dată parțial în folosință la 15 septembrie a.c. (corpul A), urmînd ca celălalt corp să fie finalizat în semestrul II 1980.

În încheiere am stat de vorbă cu tovarășul Nicolae Nemțeanu, președintele C.A.S.C. al Facultății de construcții, rugîndu-l să ne spună care este părerea lui în legătură cu rolul și importanța noilor spații de învățămînt ce se construiesc în Timișoara.

„Fără îndoială sînt foarte importante pentru creșterea bazei materiale a învățămîntului, pentru crearea unor posibilități mai largi de studiu și cercetare pentru studenți. Concentrarea acestor investiții pe platforma complexului studentesc va accentua climatul de orăș universitar. Pentru facultatea noastră noul local construit în apropierea atelierului-școală și a căminelor va da posibilitatea optimizării procesului instructiv-educativ și sînt convins că vom obține rezultate superioare în viitor”.

DORINA VIȚEL

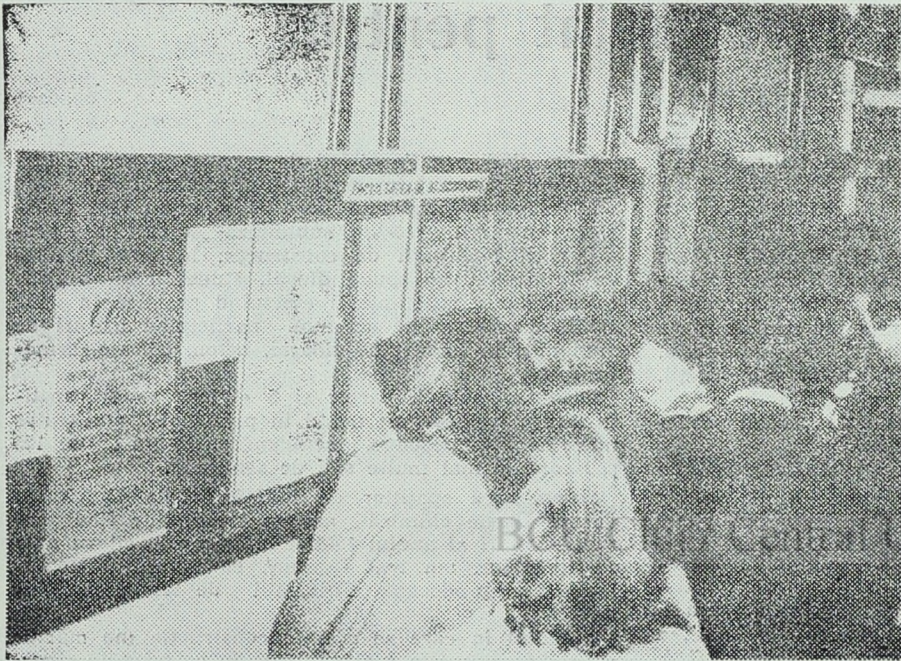

bobocul

Tată-l. De fapt nici nu e greu de văzut. Urcă cele câteva trepte încet, privindu-și picioarele, poate din teamă să nu se împiedice, nu, nu se împiedică, ridică privirea și parcă ar spune: „Aici sint. Am venit. Nu scăpați așa ușor de mine. Vă urmăresc încă din liceu cum mergeți, vorbiți și gestu-lați. Ei da, și ce dacă sînteți studenți? Iacătă, fleoșc mare, scofală! Sint și eu!” O gîndește în acea fracțiune de secundă în care ridică privirea, dar o gîndește într-un mod ciudat, mai gingaș și mai emoționat decît s-ar părea.

Are o vagă părere de rău, că aproape nimeni dintre cunoscuți nu e aici să-l urmărească mergînd calm, cu gesturi leneșe și plictisite cum se cuvine să meargă un om împovărat de griji... Dar nu-i nimic, își spune, poate că e mai bine, în fond ei nici n-ar pricepe mare lucru din chestia asta. Ce-o să zică! Sint doar pe lume atîția studenți! Și-a găsit acu și el, al mai mare dintre piticii lui Papuc, să se ducă și să-ncurce trebile pe-acolo!

ba mai știe să le între în voie“). Se răzgîndește, își reia obosit („nu mă impresionai voi pe mine, am mai văzut eu de-alde ăștia ca voi, am experiență, ascultați-mă pe mine, și nimic nu mă mai poate mira“). Privește în dreapta și în stînga îngăduitor, tolerant și înțelept și se postează hotărît în fața fișierului, căruia e decis să-i stoarcă toate informațiile fără nici o cruțare. Sint niște foi bătute la mașină. „Ah, da, bineînțeles“ murmură astfel încît să poată fi auzit mai ales de fetele din jur. Cu aceiași ochi de expert fixează îndeung și cercetător orarul, contemplîndu-se pe sine, cu mîinile la spate, bun și subtil cunosător al tuturor chestiunilor ce se referă la cele scrise acolo, ca și al celorlalte chestiuni ce privesc cu totul alte lucruri. Se îndepărtează apoi cu o figură edificată, de om pentru care facultatea nu mai are taine. După cîtiva pași, însă, o neliniște i se strecoară în suflet: „Ce-o fi scriind acolo?“

Ar spune-o fără răutate, e adevărat, dar oricum... Își îndreaptă spatele și demn pășește printre grupurile de studenți care îl privesc o clipă, și apoi își vîd mai departe de discuția lor. („Parcă nici n-aș fi, domle, așa se uită la mine ori prin mine, că nai-

Urmărindu-l pe prietenul nostru, am pierdut-o din vedere pe fetița al cărei păr obișnuit cu codițele obligatorii în liceu, încă nu vrea să se desfașoare elegant într-o manieră ondulată și unduitoare, ci stă înfoiat ca o mătură, pricinuindu-i numai necazuri.

Uite, a și roșit intrînd în holul facultății și studenții ăștia mai mari au și început să se uite la ea, e adevărat, o clipă și apoi se întorc la treburile lor, dar ei i se pare că o privesc lung, ironic, spunîndu-și unii altora:

„— Ai văzut-o pe demoazela care tocmai intra?
— Normal. De ce?
— Just like that, are o coafură a la Montparnasse, iar în privința rochiei nu sint prea lămurit, am o vagă bănuială că ar fi un sac.
— Hai sictir!
— Da ce, te-ai atacat amice?
— Păi m-atac, vezi bine că m-atac!“

parcă răspundea celălalt și parcă izbucneau amîndoi în ris.

„Și tovarășul acesta cărunt într-un costum ireproșabil, trebuie să fie vreun profesor, să-l saluți, mai ști poate mă ține minte...“

Il salută respectuoasă, profesorul o privește uimit și dă din cap fără a se opri. „Greul a trecut, își spune mergînd agale pe coridor atentă să nu se ciocnească de cineva în acel du-te vino febril. „De ce-aș fi emoționată? Deocamdată nu cunosc pe nimeni, dar în curînd o să fac cunoștință cu ceilalți. Ce mai, o să fie grozav“. În ciuda acestui gînd onorabil, simpte din nou că inima îi bate cam repede! Își apleacă privirea și se îndreaptă spre ieșire. Festivitatea va începe ceva mai tîrziu și parcă tot mai bine e afară. E și mai puțină lume...

Cu cei doi „boboci“ m-am întilnit la scurt timp de la cele întimplute, pe unul din coridoarele facultății. Nu i-am întilnit pe rînd, ci deodată. Ba chiar împreună. I-am oprit o clipă și le-am spus: „Vreau să vorbesc puțin cu voi“. M-au privit cu un amestec de mirare, teamă și bunăvoință și m-au întrebat: „Pentru ce?“

— Pentru „Forum studentesc“, am răspuns prompt, observînd pe chipurile lor o străfulgerare de admirație, apoi acceptarea. Nu durează decît două minute. Se poate? am întrebat repede, profitînd de această ultimă nuanță pe care o luase atitudinea lor.

— Da, bineînțeles.

— Spuneți-mi cum vi se pare acum, la început, studenția?

Au ezitat un moment, apoi băiatul a spus; hotărît:

— Derutantă.

Fata l-a privit cu un semn de aprobare.

— Adică? am întrebat din nou.

— Cum să-ți spun, a reluat el, eu cel puțin nu vin acum de pe băncile școlii ci din rîndurile ostașilor. Deocamdată am impresia că e mult, e haotic; e imposibil de biruit un ba-

talion întreg de lucrări ca bibliografie, cînd abia îți amintești noțiunile elementare. Poate că ea v-ar putea răspunde mai bine...

Am privit-o întrebător. Și-a dres vocea și mi-a spus:

— „Într-adevăr derutantă. Facultatea își păstrează și pentru noi caracterul de imensitate. Este ceva de ne-cuprins.

— Adică, Ce vrei să înțeleagă cititorii prin aceasta?

— E absolut necesar ca cititorii să asiste la discuția noastră?

— Da, e absolut necesar, am asigurat-o.

— Fie, Spunînd imens mă refeream la cantitatea de informații a cursurilor. Chiar în seminarii activitatea de acumulare continuă cu aceeași febrilitate. Aproape că nu se mai deosebesc.

— Aici trebuie să te contrazic, interveni băiatul. Cred că după încă puțin timp ne vom obișnui și vom sesiza foarte bine diferența dintre un curs și un seminar. Și mai cred că totul va deveni foarte posibil.

— Te contrazici, spuse ea.

— Deloc. Știi ce spunea Seneca?

— Eu zic să nu-l tulburăm pe Seneca, am intervenit eu. Mi-ai vorbit numai despre cursuri. La atît se reduce facultatea? Există o casă a studenților, filme, discoteci...

— Nu cred că a fi student înseamnă întîi și întîi a intra într-o discotecă studentescă, zise băiatul.

— Nici n-am spus așa ceva!

— Nu, dar trebuie spus și asta. Și totuși — colega mea o să-mi spună din nou că mă contrazic — (fata îl privi nedumerită), legenda spune că la Universitate ar fi existat o discotecă. Dar cit putem să ne bazăm pe o simplă legendă transmisă din gură-n gură și din moși-strămoși? Și încă ceva. Și verum est, tot la U au rulat filme interesante, dar probabil tot în vremuri vechi. Poate că aceste bune deprinderi s-au pierdut în ceața timpului, sau poate că în culise, cineva ne pregătește o surpriză plăcută deși e greu de crezut“.

Pauza mare s-a sfîrșit. I-am privit îndepărtîndu-se spre sală unde aveau cursuri. Mergeau repede. Făceau parte din acel du-te vino al facultății. M-am gîndit atunci cit vor mai avea de muncit pentru a merge singuri, fără teamă, înțelegînd frumusețea studenției. Apoi m-am scuturat de gînduri, spunîndu-mi că sint ridicol, odată ce am ajuns să mă bălăcesc într-o picătură de nostalgie.

RADU CIOBOTEA

intre două rînduri

Ora opt, oră la care autobuzele pline de studenți pleacă din fața sălii Olimpia, pentru a se risipi pe ogoarele din jurul orașului grădina, oră la care înghesuiala din autobuze presară atmosfera cu fraze picante, motiv de voie bună, generată de glume fine, grosolane sau chiar seci. După cîteva minute de călătorie, ușile se deschid dezvăluind lanurile în aburii dimineții de septembrie. Deși diminețile sint reci, aerul curat al cîmpiei ce

se dezvăluie în fața noastră este atît de inviorător încît comoditatea este învinsă, și se retrage rușinată cedînd în fața posibilității de acțiune și peste cîteva clipe lanul se mișcă asemenea valurilor ce învaluie țărnul mării la vremea fluxului.

Chiar după primii știuleți sint abandonate pulovărele groase tricotate de mamele grijului în lungile seri de iar-

nă; iar dacă încerci să îi ritmul lui Georgică Jitianu riști să rămii doar în cămașă, dar nu favoriții acestui concurs sint remarcabili, ci acei anonimi de pe întreg cuprînsul țării, elevi și studenți ce știu să se reîntorcă la izvoarele de bogăție ale pămîntului ridicînd în palmele lor roadele cîmpiei, pentru a le depune ca trofee la „Masa Mare a Țării“.

Dar totuși oameni serioși ca Isaia Maghiar sau nîmoși cum este Traian Lăzăroiu, viitori hidrotehnicieni ce vor muta munții, zăgăzuind apele vijelioase ale Carpaților și care azi lucrează pe șantierul unde prinde formă noua lor facultate (merită să fie scoși din anonimat, fără însă a le tulbura modestia) clădire ce face parte din salba lucrărilor ce înmănușează acum „orașul studentesc“, într-un grup mai compact, adunînd în același snop toate facultățile politehnicii.

LEON BENTE

La Buziaș miroase a must și-a toamnă.

Nicăieri nu-i pîinea mai dulce ca la cîmp.

Studenți și ciorchine.
Foto: HORST KLEMMAN

Mulți credeau că nu vor mai ajunge întregi la acest irepetabil moment, dar nu s-a întâmplat așa pentru că în ajunul zilei H nu s-au disputat nici lupte între doritorii unui loc în paradisi (a se citi în orașele mari) și nici nu au fost averse de ploaie (a se citi lacrimi) sau alte calamități mai mult sau mai puțin naturale. E drept la cămine au avut loc mici ciocniri... de pahare, dar euforia a trecut în momentul afișării clasamentului general, odată cu descoperirea că între primii 100 avem și noi 2 sau 3 colegi. Era prima măsură a valorii la nivel național, motiv pentru care am văzut câteva scene înduioșătoare, însoțite de straniile mărturisiri („Credeam că sint ultimul și cind colo sint abia al nouăscute douăzecilea). În ceea ce privește listele posturilor... Cineva se îndurerase să ne trimită listele abia în ceasul al doisprezecelea, motiv pentru care colegii au apelat la tot felul de procedee ne-regulamentare, intrări în forță, placaje, fiind aduse apoi scaune, scări. Atmosfera era demnă de cea mai puternică invazie a tatarilor...

În sfârșit, după șase ore de îmbrincituri, calcături, răsuciri și întinderi am ieșit din postura de mijlocia la grămadă. La un inventar sumar au ieșit lipsă la apel doi nasturi, un pantof, o mincă și alte câteva o-

repartiția dincolo de emoții

biecte de mai mică importanță vestimentară. În schimb posedam, pe lângă un cucui zdre-vân și trei zgîrrieturi, prețioasa listă a preferințelor mele și ale rivalilor constituiți ad-hoc.

Au urmat deliberări în comisii individuale, apoi în echipe cu loturi largite. Într-un cuvânt nimeni nu a dormit pînă a doua zi la prima oră cînd amfiteatrul repartiției era arhiplin. Veniseră și cițiva dascăli, unii să se minuneze de această nemaipomenită frecvență de 100 la sută, iar alții pentru a-i cunoaște măcar acum pe cei pe care nu-i văzuseră niciodată la cursuri. Veniseră și suporteri, înarmați cu multă răbdare, hîrtii și creioane, sticle și tradiționalii mititei.

Începe transmisiunea prin telespeaker, ocazie cu care auzim și treamătul din celelalte centre universitare. Intii sint repartizați șefii de promoție, apoi șefele șefilor de promoție — soțiile — dovadă că nu întotdeauna sexul frumos are prioritate. Am propune ca de acum înainte șefii de promoție să fie repartizați ultimii, pentru că dacă au reușit să se descurce ațitia ani la facultate se vor putea descurca în stagiatură chiar și la vestii Cucuieți sau la nu mai puțin vestitul Fund al Moldovei.

În continuare se aleg țărani de orașeni (prioritățile de comună) apoi orașenii cei mici de cei mari. Și vine punctul forte al programului, criteriul mediei. Atmosfera se înviează, deși s-a făcut de mult ora prinzului nimeni nu mai soarbe altceva decit cuvintele ieșite din difuzor. Activitatea cerebrală atinge apogeul. „S-a luat Banca din Arad... Ce ne mai rămîne... Ce ne mai rămîne... Industria Cărnii Arad, excelent! O să avem carne toată ziua... „S-a luat și carnea... „Nu dispera, luăm Deva, e aproape de Arad, facem naveta... „S-a dus și Deva... „Luăm Jimbolia, Fabrica de pantofi, o să avem la pantofi să dăm și pe la vecini, or să crape toți de ciudă... „S-a luat și asta... „Ce luăm, ce luăm? „A rămas la Afumați, la I.A.S., e aproape de Arad, 175 de km, facem naveta... „Și așa mai departe... Listele preferințelor se cam epuizează așa că tot mai mulți aleargă la listele de pe coridor pentru a-și nota alte virtuabile posturi.

S-a întimplat astfel chiar unei colege care își copiasse 235 posturi, dovadă că la pomul laudat trebuie să vii totuși cu sacul dacă vrei să nu rămii în pierdere. Se găsesc soluții din ce în ce mai complicate, dar cum orice navetă e posibilă, chiar și din județul Bihor la Timișoara...

Mai greu se rezolvă cu familiile, naveta făcîndu-se de multe ori în direcții diferite, dar tot e bine dacă măcar seara sint împreună.

Și a venit și seara — în amfiteatrul a rămas doar comisia, pentru că între ultimii 100 de absolvenți centrul nostru nu avea nici unul... O vreme s-au mai auzit ecourile dopurilor de șampanie, apoi s-au auzit câteva fluierături stridente de locomotivă și în sfârșit s-a făcut liniște. Se terminase ziua ultimelor emoții din viața de student...

CONSTANTIN MĂRASCU

confesiuni în pragul absolvirii

Francis Casco încerca să-și explice gustul pentru lumea bistrourilor, cafenelelor și localurilor rău famate din Montmartre, pentru lungile sale plimbări nocturne, prin locul copilăriei sale din Noua Caledonie, în preajma temniței, dar și prin influența resimțită „încă din tinerețe” din partea „poetului străzii” — Villon.

Cum mi-aș putea explica senzația din timpul plimbărilor îndelungi pe străzi lăturalnice de la periferia orașului, astăzi adeseori doar pietruite, cu case mici, scufundate-n letargie? Am copilat în plin centrul unui oraș de provincie, înconjurat de magazine cu reclame luminoase (ar fi trebuit să devin desigur gestionar) iar influența livrescă nu mi-o pot însuși, nu mă pot lăuda cu prea multe lecturi din „poezii străzii”. Și totuși atracția pentru aceste străzi nu mă părăsește. Poate pentru că ele îți respectă gândurile, cu ceva trist și existentialist... În timp ce priveam alunecă peste ochiul de geam al lucarnelor, peste crăpăturile gardurilor și anunțurile afișate sub porți, gândul mă poartă la cei care au lăsat un gol în urmă, prieteni de-a lungul a patru ani de studenție, unii chiar din timpul armatei, colegi de cameră în căminele prin care s-au perindat în toți acești ani. Cu siguranță ei însemnau în fiecare toamnă bucuria revenirii...

E greu de făcut o ierarhizare a prietenilor... și totuși foștii camarazi de-a face parte din generația care n-a cunoscut războiul decit niol al republicanilor, nici în vreo conflagrație mondială. Avem șansa de-a face parte dintr-una din generațiile care n-au cunoscut războiul decit din cărți și auzite. Părinții și bunicii povestesc de prietenii de-o viață legate în tranșee, în anii grei ai războiului, sub amenințarea morții. Uneori devin moralizatori, uită ca și noi ne-am fi făcut la fel de bine datorită și mai ales, uită că fiecare generație și fiecare individ își are propria sa experiență tragică față de care se raportează. Armata, chiar în condiții de pace, chiar dacă a durat doar nouă luni, ne-a apropiat, a strins prietenii, pentru orice tînar ea constituie o experiență aparte. Foști colegi de pluton au terminat informatica. S-au risipit prin țară, azi își cîștigă singuri pîinea... Caracter total diferit, aveau totuși ceva comun: pasiunea pentru aventura spiritului, pentru palpitanta aventură a cunoașterii. Sint oameni în care poți avea încredere, cu siguranță își vor confirma diploma, nu se vor mulțumi doar cu munca pentru o leafă.

De Bugariu nu-mi pot aminti altfel decit asociat cu chipul lui Labiș. Aceeași mustăcioară de adolescent, a-

ceeași arcuire a sprincenelor, aceeași față de copil precoce. Avea o memorie de invidiat, o memorie de computer. Îți înșira numele hocheiștilor sovietici din anii '60, reținea tot felul de cifre și denumiri, producția României la oțel, energie, cărbune pe diferiți ani. Dar o memorie scripitoare lipsită de aportul celorlalte „facultăți mintale” n-ar spune mare lucru. La Bugariu însă se asocia cu rigoarea logicii, cu rafinamentul speculației și profunzimea inteligenței. O discuție cu el, indiferent pe ce temă, reprezintă întotdeauna un prilej de neașteptate revelații. Ne întilnisem într-o zi la „Nufărul”, urma să scriu un articol despre el și despre lucrarea sa, prezentată în cadrul unei sesiuni de comunicări științifice „Artă de calculator”. Am avut ocazia să ascult poate cea mai interesantă și plăcută dizertație pe tema muzicii și picturii, a artelor și științei, futurologiei și politicii.

Pe Jivkov Nicolae l-am regăsit într-un post de răspundere la A.S.C. în activitatea culturală pe centru universitar. A reprezentat Timișoara la Conferința a XII-a a U.A.S.C.R., i-am văzut fotografia în „Viața studentescă”. În armată își teroriza colegii cu sfîrșitul. Niște polipi sugubeți. Acum și i-a scos. Dar a-nceput să ne lipsească tocmăi sfîrșitul lui, care regindit, parcă totuși era melodios... La întoarcere, nu puțini au fost cei care mai în glumă, mai în serios, îl rugaseră să-și reia sfîrșitul, dacă nu poate fără polipi atunci să-i ceară înapoi. Mi-au rămas în minte citeva din maximele lui Jivkov, nu știu dacă le-a împrumutat din cărți sau le-a conceput singur: „Omul este o rimă ce se tirăște pe Pămînt”. Azi ne-ar jigni dacă ar repeta cele spuse într-o seară, în primele zile de armată, pe platoul de adunare a bateriei, dar atunci i-am fost cu toții recunoscători, în fața ploilor imenși, sub cerul negru, în fața superiorilor ce ne-au dat „culcat”, păream în proprii noștri ochi doar niște rîme.

„Stabilitatea ei” aparent ar conține un paradox, a fost mult comentată afirmația lui Jivkov. Gîndit în profunzime paradoxul dispare, Jivkov avea dreptate.

Cu Militaru Ion, colindam orașul invadat de uniforme verzi din zilele de permisie. Iarna în post, în timpul serviciului de gardă, ne încălzeam cu gîndul la vinul fierț cu scortisoară și plăcintele calde de la bufetul din oraș. Ne simțeam bine acolo, ne plăcea și fumul și mirosul înțepător de vin, priveam cu nesăț lumea pițorească, exotica din local. Oamenii de tot soiul, cu fețe țepoase, tucurii, cu glasuri ragușite. Încercam să-i înțelegem...

muncă multă, praf mult, plăceri puține. Au devenit firi închise, arțăgoase, cu incheieturi tari, beau mult, sfarmă cu ușurință fălci, fac făină din praf de oase. Atunci, din acele discuții interminabile în care eram și psihologi și poeți și filozofi, în care credeam că stă totul, s-a născut prietenia noastră...

Soverfi Lajos și-a încheiat studenția cu doi ani în urmă. Îl cunoșteam încă de la liceu, unde era foarte bine văzut, datorită aptitudinilor sale pentru chimie și matematică. La facultate a devenit un student strălucit fără mari eforturi. Își urmărea cu modestie și talent pasiunea, întreaga sa traiectorie anunțînd un viitor cercetător chimist. Era făcut pentru cercetare... și a ajuns într-o fabrică din Sf. Gheorghe, unde se ocupă cu aprovizionarea.

Avea dreptate Marin Preda, sint situații în care devenim simple jucării în minile destinului, hazardului. La lucrarea de diplomă a luat nota 7, atunci cînd nimeni nu se îndoaia că nota maximă îi aparține, avea media pe cei cinci ani peste nouă. Dar „comisia de judecată” nu i-a putut ierta că-n lucrarea sa apărea scris „ALFA” și „BETA”. Și-a susținut părerea, propriul adevăr — și-n revistele de specialitate se foloseau doar aceste notații... Infruntarea cu comisia l-a costat însă scump. L-a costat o carieră ce n-ar fi acceptat mediocritatea. L-am întilnit în vară... Se schimbase mult... chimia, cercetarea, pentru el nu mai însemnau nimic.

La bufetul Atelierului școală al Facultății de construcții o apariție misterioasă avea darul de a atrage toate privirile. Tăcută, liniștită, cu părul lung și negru de creolă, Vlăduț Viorica constituia pentru mulți o adevărată enigmă. Mulți ar fi dorit s-o cunoască mai bine, să spulbere aureola de mister ce-o învăluia. Se-mpotmoleau însă în fața frumuseții, eleganței, aerului de respect ce-ți impunea întreaga ei înfățișare. Iubise mai mult filozofia și literatura decit ingineria, citea nopți întregi completîndu-și orele de somn, în timpul zilei. A împrumutat ceva din taina și paloarea nopților de veghe. Nu mi-o pot imagina în cizme, cu casca de protecție pe cap. Și totuși diploma de constructor i-o va impune.

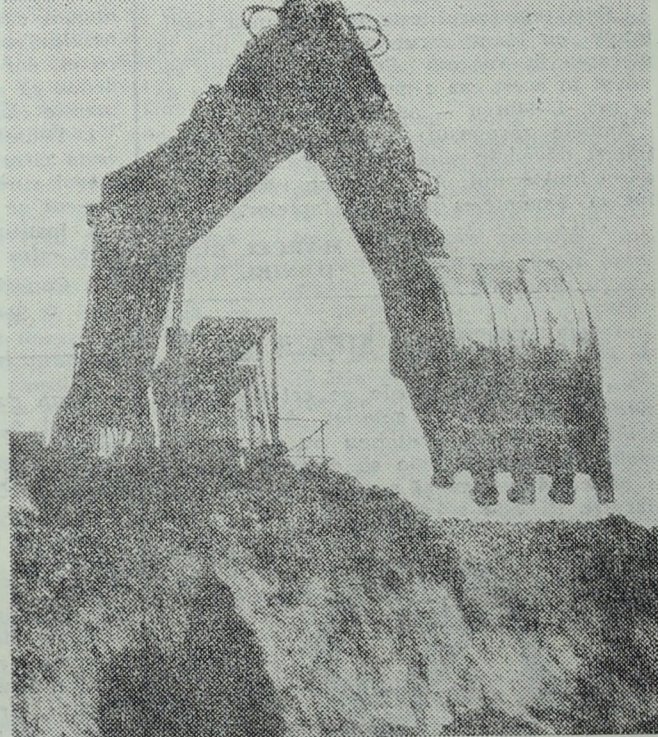
Așteptase cu nerăbdare prezentarea la post, își dorește independență și un salariu care s-o scutească de privațiunile la care o obligaseră în anii studenției, toalete costisitoare. Repartiția o stabilea la Turnu-Măgurele. Apoi am aflat însă, că postul ei este de fapt la 10 km de oraș, locuiește într-o baracă, zilele se scurg pustii, plictisitoare. În curînd însă, acolo se va ridica o hidrocentrală: Porțile de Fier II.

Timpul se scurge ireversibil, iar munca îi ușurează trecerea. Cu siguranță odată va avea satisfacția de-a fi lăsat în urmă un semn al trecerii sale.

MIRCEA MOLDOVAN

Elan și... forță la înălțimea comandamentelor muncii studentești pe Șanti erul național Canal Dunăre — Marea Neagră. (Foto: MICHAEL KOZAR)

Logica căminului la sunetul clopoțelului

1. „Vine vorba că în toamna aceasta o să avem difuzoare în cameră”, ne spune o locatară a căminului de la I.M.T. Vorba „nu vine” acum, ea circulă prin jurul institutului și din birou în birou cam de doi ani. Circulă chiar și între institut și Direcția județeană de poștă și telecomunicații Timiș, dar se pare că acum sămînta a căzut pe teren fertil. Amănunte ne oferă tov. ing. principal A. Martin de la serviciul tehnic al I.M.T. „Prin mai multe adrese, ultima fiind datată 14. 06. 1980 am solicitat D.J.P.T.C. Timiș, ajutor de specialitate în problema amintită. Răspunsul a venit tardiv (02. 09. 1980 N.R.) dar există în el garanția faptului că încă în această toamnă problema instalației de radioficare a căminei mediciei va fi rezolvată”. O confirmare în plus ne-o oferă tov. ing. Cornel Han din partea proiectantului (D.J.P.T.T.) Deocamdată s-a făcut repartitia teoretică a difuzoarelor. Noi așteptăm difuzoarele.

2). Deși anul universitar a început cam de multisor, există încă restante pe care nu le contabilizează secretariatele, nici măcar C.U.A.S.C.-ul dar pe care le sancționează (într-o prea mică măsură) opinia studenților ce imprumută în aceste zile, cărți

față-n față

de la biblioteca institutului. Ne referim aici la studenți care, cu mai mult timp în urmă, la ceas de mare nevoie au împrumutat cărți de la biblioteca uitînd sau ignorînd o uzanță intrată de mult în firescul oricărei pretenții de civilizație — aceea de a restitui cărțile la termen lată cîteva nume pe care chiar și noțiunea de colegialitate nu le-ar vrea alături în aceste zile. În paranteze prezentăm data ultimului împrumut: Gyulas Ladislau (30. 04. 1977), Krump Ilse (04. 11. 1977), Bărbulescu Nicolae (27. 02. 1978), Afaf Mohamed Ismail (25. 03. 1978), Mitulescu Dumitru (18. 07. 1978), Gerasiomou Paraschevi (25. 05. 1978), Puculete Ioan (26. 09. 1978), Bassam Ali Abdalah (21. 11. 1977), Gheju Daniela (01. 11. 1977), Fusoi Lucia (22. 03. 1978), Ungur Ioan (28. 09. 1978).

3). Naidinescu Mircea, Popescu Costinel, Glat Herbert, Gurmay Elemer, Stoichescu Caius și Voiculescu Voicu, toți studenți în anul II Medicină generală, seria A, ar putea forma lejer o echipă de handbal, dovedind cu ocazia practicii agricole efectuate la I.A.S. Carani, serioase aptitudini la fugă. Al șaptelea om în echipa, dar neapărat portar, pentru că așa poți să stai minute în șir fără să faci nimic, l-ar putea ocupa după toate recomandările colega lor Popovici Cristina.

4). „Unde a dispărut televizorul din cămin!” — se întreabă re drept cuvînt locatarele căminului de fete al I.M.T. Într-adevăr, dispariția misterioasă a televizorului care colora uneori atît de plăcut serile mai liniștite ale medicinistelor, a devenit o problemă la ordinea zilei (și a birfelor) în cămin.

„In perioada vacanței, televizorul a rămas în grăja (și în camera) a două studente, membre în comitet. Ele au plecat, televizorul a rămas...”

— Apoi a plecat și televizorul, am adăuga noi la spusele președintei comitetului de cămin, Minodora Hrimiuc.

„Deși televizorul este în gestiunea comitetului eu le-am cerut să mi-l lase mie la plecarea în vacanță. Cred că singurul vinovat în acest caz e neglijența” — aflăm de la tov. I. Marcu — administrator.

Ambele răspunsuri (ne)multumesc parțial și dovedesc superficialitatea în dezlegarea misterului. Așteptăm un răspuns ca lumea, bineînțeles pe calea faptelor.

MARCEL BUMB
DANIEL BUMB

INTELEPCIUNEA STRĂZII (22)

Nu teama de a pierde pe cel drag este motivul principal al geloziei, ci faptul că realizezi — conștient sau nu — cît de multă dragoste trebuie să dăruiești pentru a păstra dragostea și această capacitate de dăruire îți este scăzută.

(ADRIANA DECULESCU)

CAZAREA

Venind din toate colțurile țării, găsim aici, în orașul studenției, o a doua casă, la fel de caldă și de primitoare ca și cea parintească, căminul. Și acest nou an de studii a „debutat” pentru mulți studenți la porțile căminei, să-și ia în primire camerele între pereții cărora se găsească găzduire, liniște, atît de necesară. Știm cu toții că centrul universitar dispune de un număr suicient de locuri în cămine, pentru a asigura studenților săi condiții dintre cele mai bune. Anul acesta factorii de răspundere — conducerea centrului universitar, conducerea institutelor și a fiecărei facultăți în parte, personalul administrativ au făcut eforturi deosebite în această direcție. Dar sarcina unei cit mai juste repartizări în cămine și-au asumat-o consiliile A.S.C. pe facultăți. O inițiativă mai veche, dar un apreciabil salt calitativ. Deci s-au atins în mare măsură scopurile urmărite. Astfel, studenții de la Facultatea de tehnologie chimică au fost cazați cu toții fără nici un fel de probleme, fetele în căminul 21 C, băieții în căminele 4 C, 18 C. „Ne bucurăm” cu toții — afirmă Petru Birzan, secretarul C.A.S.C. pe facultate la tehnologie chimică — pentru felul cum s-au făcut anul acesta cazările la facultatea noastră. Nu sînt probleme. Anul trecut după aproape o lună de la începerea cursurilor încă mai erau studenți ce locuiau în sali de lectură...

Problema cazării a fost rezolvată competent și operativ și la Institutul agronomic. La fel și la Construcții, unde au existat doar cîteva mici probleme, cu cazarea fetelor, rezolvate de altfel. Fără probleme în privința cazării sînt studenții de la Universitate.

Pînă aici toate bune, dar... mai sînt facultăți la care există probleme în privința cazării. Este cazul Facultății de electrotehnică ai cărei studenți locuiesc — o parte din ei — tocmai pe Calea Aradului. Și nu undoi, ci 320. Un număr mare de studenți deci care trebuie să se deplaseze zilnic de pe Calea Aradului pînă la Facultatea de electrotehnică, apoi la masă, apoi iar pe Calea Aradului...

În aceeași situație sînt și 70 de studenți medicinisti care stau în aceeași cămine din Calea Aradului. Și dacă ne gîndim că fac stagiul de chirurgie la Spitalul județean...

Dar mai delicată este situația unei aite părți dintre studenții medicinisti, care nu dispun de nici un fel de spațiu de cazare. Pentru ei nu există decît posibilitatea „gazdelor” în oraș.

Pentru a afla cauzele acestor deosebite probleme, m-am adresat studentului Marin Firan, vicepreședinte cu problemele asistenței sociale și muncii educative în cămine și cantine. Nu voi reproduce discuția avută cu el, dar din cele ce mi-a spus, am dedus că neajunsurile ivite au următoarele cauze:

1. Politehnica și-a sporit și anul acesta cifra de școlarizare, așa că numărul studenților ce solicită cămin a crescut și el.

2. Institutul de medicină și-a sporit și el cifra de școlarizare.

3. Considerăm că ar fi trebuit făcută o mai justă repartizare în că-

mine în sensul că în limita locurilor disponibile să fie cazați întii bursierii de la toate facultățile și de-abia apoi cei nebursieri, urmînd ca acei care au avut abateri de la disciplină în anul precedent să nu fie primiți deloc în cămine.

Deci e loc și pentru mai bine!

ȘTEFAN FLOREA

ATMOSFERA

Stau în cămin de patru ani și nu aș renunța la viața de complex, pentru că după mine, nu te simți cu adevărat student, decît aici. (Gabriela Prejbeanu, IV C.C.I.A.)

Evident, o serenadă tîrzie sau un chef prelungit în fata căminului pot fi înglobate în denumirea de scandal atunci cînd ești obosit și vrei să dormi,

sau atunci cînd vrei să înveți și voia bună se face auzită la fel de bine în cameră ca și în sala de lectură; cunosce oameni care atribuie efectul atmosferei de „complex”. E foarte frumos să adormi în cîntecele de pahar ale celor care de-abia sosesc din excursie (!?). (Viorica Ene, III A.C.)

TIMPUL AȘA-ZIS LIBER

Nu se pot face prea multe în cămin în timpul liber. Posibilitatea de a asculta muzică sau o altă emisiune de radio e destul de redusă. Nu avem difuzoare. Nu prea găsim locuri nici la televizor... Ne rămîne totuși posibilitatea de a citi. Și citim... (Elena Popa, IV I.F.)

ACȚIUNILE COMITETULUI DE CĂMIN

Am căutat întotdeauna ca prin acțiunile pe care le organizăm, să trezim interesul unui număr cît mai mare de studente; aș aminti aici doar cîteva: intîlnire cu actori ai Teatrului National din Timișoara, seară eminesciană, seara căminului 19, seara căminelor 22-19, Cenaclul „Electro”, Cenaclul „Mecanica”, Cenaclul „Construcții”, seri educative cu teme ca „Viața de familie”, „Viața și dragostea”, clubul „Femina”. Poate că unele studente au și alte preferințe.

STUDIUL ÎN CĂMIN

Problema studiului a fost întotdeauna deficitară. Mai ales în timpul sesiunilor, sălile de lectură devin ne-

incăpătoare, atît cele de la cămin, cît și cele de la facultate și bibliotecă.

E drept în cameră s-ar putea învăța, dar asta presupune ca toată lumea să aibă același program de studiu ceea ce e relativ greu de realizat. (Eugenia Durdun, IV E.T.C.)

Posibilitatea de studiu în cămin există în aceeași măsură în care există dorința de studiu: ceea ce e necesar e să vrei. Avem în căminul nostru două săli de lectură, spațiu suficient în timpul semestrelor, dar nu fac aceeași afirmație în ceea ce privește perioada de sesiune (Viorica Ene).

Sălile de lectură existente ajung cel mult pentru trei nivele. Atunci cînd avem nevoie de atmosferă de studiu, preferăm sălile facultății, căci camera nu ne poate oferi așa ceva. (Claudia Tecușan, IV M.A.)

IARĂSI ACTIVITATEA COMITETULUI

Ținînd cont că din comitetul de cămin fac parte tot studente reprezentante ale noastre, consider că activitatea acestuia ar fi mult mai eficientă dacă problemele care se cer a fi rezolvate ar fi puse „de la studentă la studentă” și nu „de la șefă” la studentă. (Gabriela Prejbeanu)

SI ACUM, AUTOGOSPODĂRIEA

Deviza „Căminul nostru — casa noastră” cred că spune totul în legătură cu autogospodărirea... (Gabriela Prejbeanu)

Consider eficientă autogospodărirea, dar cred că ar fi mult mai bine dacă nu am fi obligate atunci cînd sîntem de servici să rămînem un anumit număr de ore în cămin, chiar dacă am terminat de efectuat munca propriu-zisă. Am avea mai puține absențe de la cursuri și mai puțină nevoie de motivări. (Claudia Tecușan)

PREȘEDINTA

Este adevărat că dacă vrei să fie totul bine (și așa cum se știe căminul nostru a obținut locul I la concursul „Cel mai frumos cămin” organizat anul trecut în Centrul universitar Timișoara), trebuie să muncești. Și va trebui să facem totul, pentru ca acest loc I să devină o tradiție de pe urma căreia să avem numai satisfacții.

Problemele ridicate de studente am căutat să le rezolv întotdeauna în măsura posibilităților mele, dar ca oricînd și ca oriunde, e greu să le mulțumești pe toate cele 850 studente care locuiesc în acest cămin. Sînt însă unele probleme care trebuie rezolvate cu tovarășii meseriași de la atelierul institutului și care nu întotdeauna sînt la timp făcute, deoarece numărul de cămine din complex este mare și dinșii nu reușesc să facă față peste tot.

Prin experiența pe care o am, voi căuta să organizez activitățile din cămin în așa fel, încît cea mai mare parte a studenților, dacă nu toate, să se poarte în cămin, și pe mai departe în producție, ca oameni care pot fi exemplu totdeauna, (Elena Macos, președinta căminului).

DORINA VIȚEL

uite cursu' nu e cursu'

sînt profesorii care au reușit să „spargă gheata” și să trezească „la viață” ceea ce s-ar putea numi „interesul studentului pentru materia respectivă”. Dar să revenim la cursuri. Ce ne facem însă, cu aceste noi și moderne metode în cazul în care nu ne sînt puse la dispoziție cursurile necesare? Întrebăm, ne interesăm, dar... biblio-

teca nu are nici ea suficiente posibilități, standurile de cărți sînt goale: „S-au tipărit cursurile anul trecut, ce credeți voi, că se pot tipări în fiecare an”? Da, foarte logic răspunsul!

În sfîrșit, după lungi căutări, cursurile au fost găsite la... studenții din anii mai mari. Bineînțeles că nu mai au nevoie de ele, bineînțeles că ni le vor da, dar... au și ei griji, necazuri, cheltuieli (o cofetărie, o discotecă), trebuie să înțelegem, să nu ne supărăm, că altfel majorează prețurile.

Istoria se repetă în fiecare an și nimeni nu face nimic, adică, mai bine zis „face ce poate”.

LILIANA BORLOVAN

„Timișoara se bucură de o intensă viață culturală în sens modern”

● interviu cu prof. dr. ing. Coleta de Sabata

— În discuțiile purtate cu studenți din diverse centre universitare adeseori am avut ocazia să aud vorbindu-se la superlativ de viața cultural-artistică a studenților clujeni. Ce s-ar putea spune despre Timișoara, comparativ cu celelalte centre universitare?

— Desigur, Clujul unde predomină Universitatea, s-a impus pe tărîm cultural-artistic. Viața timișoreană nu este nici ea săracă, dar are o altă componență predominantă. Stînd sub semnul Politehnicii, viața culturală este preponderent științifică. Cum azi însă în sfera culturii includem și cunoștințele din domeniul științelor, al tehnicii, putem spune că Timișoara se bucură de o intensă viață culturală în sens modern.

— Dar Bucureștiul?

Bucureștiul este eterogen, studențimea se pierde în masa celor peste două milioane de locuitori... e greu de găsit un specific al vieții studențești bucureștene. Totuși nu avem un atu în plus față de studenții din celelalte centre. Profesionalizarea unor trupe artistice din București se sprijină pe lingă o bună bază materială pe utilizarea în formațiile studențești ale diverselor institute, a unor studenți provenind de la Institutul de artă specializată, cum ar fi I.A.T.C.-ul. Un exemplu numai. O trupă de teatru studențească, a pus pe scenă „Hamlet”. Rolul lui Hamlet îl juca însă un student-actor. Timișorenii sînt lipsiți de o astfel de bază pentru profesionalizare. Facultatea de muzică, facultatea de desen, au fost desființate ne-au rămas ca sprijin doar arhitecții de la Institutul de 3 ani.

— Ați putea aminti cîteva evenimente culturale care au marcat anul universitar precedent?

— Spectacolul dat de centrul universitar după deschiderea Festivalului național „Cîntarea României”, faza pe centru universitar, spectacol desfășurat în sala Teatrului Național. A fost o mare reușită și-a însemnat în același timp o premieră absolută. Sesiunile științifice din cele patru institute care, pe specific, sînt de nivel foarte înalt. Scot în evidență că avem o elită studențească care va aduce cu siguranță înaintea știința și cultura.

— Ce s-ar putea întreprinde în viitor, pentru a stimula interesul studenților pentru a-i atrage spre activitatea cultural-artistică?

— În urma sondajelor realizate în rîndul studenților de la diverse institute s-a constatat o mare diversitate de opțiuni, în ceea ce privește necesitățile lor de destindere, de satisfacere a nevoii de artă și frumos. Pare ciudat, dar aceste opțiuni sînt grupate după specificitatea institutelor de unde provin studenții: medicinistii preferă muzica simfonică, pictura. Fizicienii, tehnicienii — proza, matematicienii — poezie. Se confirmă o regulă generală, constatată și pe plan mondial: fizicienii preferă proza, nu întîmplător Ernesto Sabato, fost fizician a devenit apoi mare prozator al Americii Latine. Ion Barbu, în schimb matematician, a ales calea poeziei. Pentru a răspunde acestei diversități de necesități, urmează să se creeze în complex, cîteva puncte fixe, care să devină tradiționale: în holul unui cîmin, melomanii vor putea audia muzică simfonică la un alt cîmin se va deschide un club pentru iubitorii de poezie, ș.a.m.d.

— La actuala ediție a Festivalului Național „Cîntarea României” faza pe centru universitar, am fost plăcut surprins de numărul mare de participanți, mă refer la cei care au asistat umplînd pînă la refuz sălile de la Casa studenților. Cred că, în mare măsură, succesul de public se datorează temelor abordate de artiștii studenți deschiderii spre problemele reale ale studenților. Ați asistat desigur la spectacole prezentate în cadrul festivalului. Cum apreciați calitatea spectacolelor? Nu considerați că totuși multe din brigăzile artistice, cercurile de teatru studențesc, suferă încă de o timiditate nejustificată?

— În alegerea repertoriului și a problematicii interpretărilor nu trebuie să fim timizi, dar trebuie să fim circumspecți față de noi înșine, să nu devenim ridicoli, cu sau fără voia noastră să ne trezim că denaturăm niște realități fiindcă nu avem mijloace de expresie potrivite. Cu greu mi-aș putea imagina de exemplu o reușită studențească cu o piesă din Shakespeare. În schimb colajele se potrivesc pentru amatori, cu brigăzile s-ar putea merge mai departe vizînd și cadrele didactice, cu condiția însă ca critica să fie cu haz și corectă. să nu aibă ca și criteriu plăcerea unor poște... Dar studenții să nu se uite pe ei înșiși.

Pe de altă parte studenții artiști ar putea insista pe revalorificarea unor texte vechi, cunoscute. Tinerețea, spontaneitatea ar putea cîntări mult în reușita unor spectacole pe astfel de texte. Cel mai bun argument reușita universitarilor cu spectacolul „Sinziana și Pepelea”. Pornind de la piesa lui Alecsandri, studenții au pus în scenă o comedie spumoasă și, în urma „re-actualizării”, originală.

MIRCEA MOLDOVAN

o întrebare

MIRELA VOICULESCU, ești șefa comisiei culturale din cadrul Consiliului U.A.S.C. din Centrul universitar Timișoara. O singură întrebare: Cu ce gânduri pornește la drum comisia culturală în noul an universitar?

— Pentru comisia culturală anul universitar 1980/1981 este anul de desfășurare a fazelor zonale și finale ale Festivalului artei și educației studențești, parte integrantă a Festivalului național „Cîntarea României” și anul sărbătoririi a 60 de ani de la constituirea P.C.R. Grație acestor evenimente sarcinile care stau în fața comisiei culturale sînt deosebite.

În prima perioadă eforturile noastre se conjugă spre asigurarea forțelor umane necesare îndeplinirii acestor sarcini. De aceea am cooptat noi membri în comisia culturală pe centrul universitar și la nivelul institutelor, cadre tinere din anii I și II care vor fi pregătite conform instrucțiunilor primite în tabăra de la Izvorul Mureșului.

Ca o noutate pot menționa strîngerea relațiilor cu comisia profesională pentru a reține cele mai bune lucrări de cercetare științifică studențească în vederea prezentării lor la Festivalul Artei și Creației studențești precum și cu Comisia politico-ideologică, asigurîndu-i cu ajutorul cercurilor foto „Iris” și cenaclului „Gaudeamus” materialele de ilustrație necesare învățămîntului politico-ideologic.

Pentru că formațiile artistice studențești simt nevoia unei improspătări de membri s-a făcut propagandă la nivelul institutelor prin intermediul afişelor, al studioului de radio precum și în ședințele A.S.C. ale anilor I.

Comisia culturală va centraliza programul formațiilor artistice controlînd desfășurarea acestora pentru a asigura o permanentizare a pregătirii. Vom încerca să atragem la spectacolele noastre și formații ale studenților străini, precum și realizarea în bune condiții a unor seri de cultură națională.

Ne propunem de asemenea schimburi culturale atît cu formațiile artistice din întreprinderi, instituții, școli timișorene și din județ cît și deplasări în alte centre universitare, verificîndu-ne astfel forțele.

Comisia culturală se va preocupa în mod deosebit pentru organizarea cit mai plăcută a timpului liber al studenților. În fiecare spațiu disponibil se vor organiza cel puțin 2 seri culturale pe săptămînă cu un program variat și educativ.

Pentru a sărbători 60 de ani de la crearea P.C.R. ne propunem să realizăm o serie de spectacole omagiale precum și un concurs de creație literar-artistică, la care invităm pe această cale un număr cit mai mare de studenți.

Și pentru că tot sîntem la capitolul invitații, anunțăm începerea unui concurs de texte de brigadă. Notat cu premii avînd în vedere că Timișoara va găzdui între 27-29 martie faza finală a Festivalului artei și creației studențești secțiunea brigăzi artistice și dans modern.

Am dori ca aceste texte să conțină o tematică cit mai nouă și mai apropiată de preocupările studenților. Anunțăm de asemenea, înființarea la Casa de cultură a studenților a unui cerc de etnografie la care sperăm să se înscrie cit mai mulți membri. Forțe noi așteaptă și cercurile de artă plastică, sociologie, satiră și umor precum și Ansamblul „Doina Timișului” care în această vară a reputat un prestigios succes într-un turneu în Franța. Timișoara universitară asigură deci un larg cadru de afirmare a tinerelor talente care au intrat pe porțile studenției. Le așteptăm cu drag în mijlocul nostru.

ALEXANDRA POGANA

— Trebuie să-ți spun că în rîndurile care precedă interviul nostru, te-am prezentat cititorilor. Nu ne mai rămîne, deci, decît să începem.

— Acum e repetiție sau notezi răspunsurile?

— Da.

— ?

— Vreau să spun că e o repetiție dar notez răspunsurile. De acord?

— Fie.

— Cred că te aștepți la primele două întrebări. Iată-o pe prima: În ce măsură erai legată de România (și de Timișoara, dacă vrei) înainte de a-ți începe studenția?

— ...ai omis să mă întrebi de unde sînt, din ce localitate?

— Nu.

— Bine. În pofida numelui meu românesc sînt din Virșet — deci destul de aproape de România... și de Timișoara dacă vrei. Și înainte de studenție am venit în România ca turist (la mare). Am niște rude în Timișoara și bineînțeles n-am pierdut niciodată prilejul să le vizitez. Iată, deci...

— Înainte de a-ți pune a doua

dominației. Dar fie. Hai să-ți răspund mai departe. De fapt, spunîndu-ți asta, cred că pierd timpul, fiindcă oricum n-o să publici răspunsurile mele!

— Asta nu se știe niciodată. Acum ești gata?

— Da, da...

— Ai ales limba română ca limbă principală. După ce criterii? Ce loc ar ocupa limba română în ordinea preferințelor tale? Cum sună limba română din perspectiva celui care stăpînește mai bine o altă limbă?

— Acum îmi pui un potop de întrebări ca să te razbuni.

— Nicidecum.

— Nuuu... Am ales limba română ca limbă principală fiindcă o cunosc mai bine decît celelalte limbi romanice. Pentru că, trebuie să-ți spun (de fapt nu ție orgoliosule, ci cititorilor), că marea mea pasiune sînt limbile romanice. Și cred că limba română e foarte melodiosă. Seamănă mult cu italiana. Ai impresia că ascuți o muzică.

— Ai citit vreun număr din „Forum studentesc”? Și îndiferent de răspunsul la această întrebare, ce-ai vrea să citești

„românia e țara în care îmi petrec cîteva din cei mai frumoși ani”

● De vorbă cu Rodica Țăpirdea din R.S.F. Iugoslavia, studentă la filologie, secția română-franceză, Timișoara

întrebare, trebuie să-ți spun un lucru: vorbești românește mai bine decît mă așteptam. Și acum spune-mi, te rog, ce te-a determinat să te botărăști a studiu aici la Timișoara?

— Da... în primul rînd, mi-a plăcut aici. Cum ți-am spus, cunoșteam orașul mai demult și vizam ca odată să-mi petrec studenția aici. Iar în al doilea rînd, am aici colegi, prieteni, cunoscuți din Iugoslavia, ceea ce îmi ușurează mai ales începutul și-mi dă o mai mare siguranță.

— Pentru că tot vorbim de Timișoara, vreau să te întreb ce alte orașe românești cunoști și ce loc ar ocupa Timișoara într-o clasificare ad-hoc?

— Ad-hoc?

— Adică provizorie, înțelegi?

— A, da! Sinceră să fiu, cunosc foarte puține orașe din România. Am văzut Bucureștiul, Constanța, Eforie Nord, Mamaia... Cît despre Timișoara îmi vine să spun că mă pasionează.

— Păi atunci spune.

— Spun. Nu știu cum să-ți explic, dar cred că un om poate avea o pasiune și pentru un loc. Un oraș de pildă.

— Înțeleg. Și acum, după ce am vorbit despre geografia urbană, ți-aș propune să trecem la cîteva chestiuni ce privesc mai mult o altă geografie, și anume cea spirituală.

— Mă conformez.

— Excelent. Întrebarea?

— Ce prozaic ești!

— Cum adică?

— Așa... prozaic, grăbit parcă. Nici nu apuc bine să spun un lucru și pui în față altul. Vrei să afli multe în rînduri puține.

— Ai dreptate. Dar crezi că e o crimă? Și apoi, nu uita că tu, în acest interviu, ești cea care răspunde.

— Voi, băieții aveți mania

în această publicație a studenților ce-ai vrea să găsești?

— Îmi pare rău, dar n-am citit nici un număr. Îți dai seama, n-am avut cînd. Am auzit de existența ziarului și sînt curioasă ce cuprinde. Ce-aș vrea să cuprindă? În orice caz, lucruri simple și adevărate. Întîmplări ale studenților, discuții cu ei, necazuri și bucurii, ce fac colegii noștri din alte centre universitare. Știu și eu, eventual ceva umoristic, specific studenților. Și mai ales multă tinerețe.

— Am ajuns la ultima întrebare.

— Păcat.

— De ce?

— Începuse să-mi placă. S-ar putea să iasă un interviu reușit. Mă simțeam mare.

— Ce ai de gînd să faci după terminarea studiilor? Vei menține atunci vreo legătură cu România?

— Din nou două întrebări deodată? Ești imposibil. După terminarea studiilor mă voi înapoia în Iugoslavia, și voi munci în domeniul în care mă pregătesc. Cît despre cealaltă întrebare, bineînțeles că voi avea legături cu România, voi încerca poate să traduc cărți românești. Însă, oricare ar fi concret aceste legături, (nu pot să le știu de acum) România va rămîne apropiată de sufletul meu. România e țara în care îmi petrec cîteva din cei mai frumoși ani (și mai rodnicii sper). Timișoara e orașul pe care îl iubesc și îl voi vizita deseori.

— Rodica, îți mulțumesc că ne-ai răspuns cu atîta generozitate și amabilitate. La revedere!

— La revedere... și poate că totuși, nu ești chiar atît de prozaic cum pari.

RADU CIOBOTEA

și altfel despre Costinești

De cite ori ajung pe litoral, înii mă îndrept spre Costinești — locul în care întotdeauna mi s-a părut că se întâmplă ceva. Am răsuflat ușurat văzînd că vasul Evanghelia n-a fost clintit, rămînînd același impresionant element de coloratură a tinerei stațiuni.

N-am răsuflat însă ușurat — mai bine zis n-am răsuflat deloc timp de șapte ore — așteptînd la cele două birouri de cazare luate cu asalt sub privirile ironice ale celor veniți cu o zi sau două înainte. Așa a fost prima zi... Și s-a făcut noapte și s-a făcut dimineață...

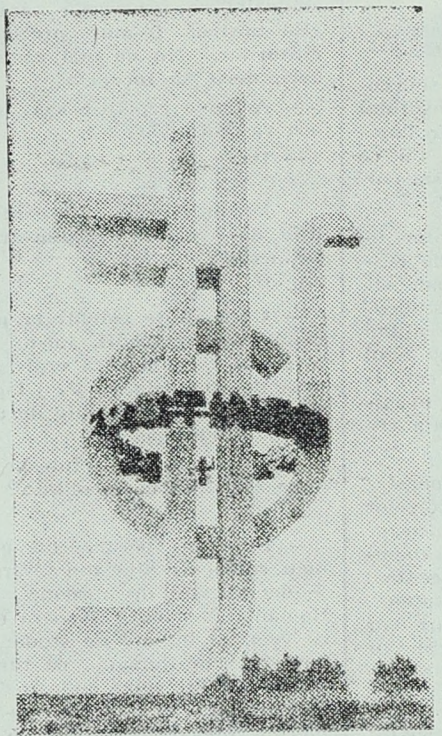
Plaja imensă era plină de truditari cu mintea care pină și acum își storceau materia cenușie pentru a găsi un loc în care expoziția la soare să fie completă, din care să aibă ieșire la mare fără a trece prin teritorii străine. Primul contact cu apa a fost defectuos avînd ca urmări un scurtcircuit la picior, dar cum consoarta era aproape și nu trebuie să te arăți slab în fața jumătății tale, am zîmbit și mi-am continuat sinuosul drum pe necuprinsele mări și oceane, fără a avea totuși habar de ceea ce înseamnă înotul.

La întoarcerea pe plajă vecinii noștri de plect, R.S. și R.C., ne dau o veste bună: le-au dispărut cartelele de masă în timp ce se bălăceau în corpore. Cum urme ciudate erau pe toată plaja și cum acestea duceau exact în toate direcțiile, ne-am gândit că poate comandamentul cu obișnuitele sale razii la cantină sau după miezul nopții va rezolva misterul în doi timpi și trei ședințe. Dar n-a fost chiar așa...

Zilnic vecinii noștri ne țineau la curent cu evenimentele care mai de care mai palpitate și mai singeroase. Mai întii comandamentul le zîmbise ca la comandă și le promisese „lăsați pe noi, se face. Pină una-alta mincați pe unde puteți și mai ales pe cine puteți”. Apoi după o nouă ședință s-a hotărît în unanimitate că e greu și nu se poate, urmat de îndemnul „mîncăți la Mangalia — e aproape și e ieftin”. Iar tov. Dumitru — responsabil la aproape cel mai înalt nivel al taberei — s-a spălat pe mâini de toate, afirmînd că n-a venit să rezolve cartele și că nu își pierde timpul cu orice. Dacă nu l-am fi văzut cum și-l pierde n-am fi spus nimic, dar așa...

Cei doi păgubași au stat apoi de gardă o zi la cantină controlînd cartelele, dar cum ei erau doi și cum ghișeele de servire erau patru... Comandamentul se îndurase și el să trimită o oră un reprezentant de-al său, dar ajutorul s-a dovedit insuficient, motiv pentru care cercetările au fost sistate. Și tare aș fi fost curios să aud ce au povestit cei doi după ce au plecat de pe litoral cu o săptămîină mai devreme pentru că resursele financiare li s-au dus rapid pe mîncare.

Dar Costinești înseamnă soare, plajă, mare și nicidecum cantină. Pe plajă

obișnuitul fotograf „cel mai mare, cel mai tare” răcînd într-un megafon (perfectionările merg într-atît încît nu ne-ar mira ca anul viitor să-i auzim vocea amplificată de o stație stereo). Discoteca, așa cum sînt discotecile, a avut parte de afliuță de public indeosebi în serile în care se transmitea de la Moscova gimnastica, pentru că nu se știe cum la o tabără atît de mare poate funcționa doar un televizor. Să se fi defectat celelalte, sau să fi fost distribuite pe undeva pe la comandament?

În rest toate bune: dacă ai norocul să suferi din pricina unui deranjament stomacal datorat mîncării „excelente” — așa cum a pătît-o un bun amic timișorean — riști să ți se amine tratamentul cu o zi la pînă medicală, „după ce vă efectuați analizele”, timp în care poți să și mori sau să renaști din propriu-ți boală după ce ai luat un calmogastin.

Jalea era cit pe aci să fie mai mare cînd la tradiționalul concurs „Miss Costinești” prima treaptă era cit pe aci să fie ocupată de o turistă străină, de unde se vede că nu numai la fotbal sîntem cam slabi pe teren propriu. Și pentru a nu fi răpîtă, imediat după decernarea premiilor, miss și-a făcut bagajele și a plecat pe undeva pe lângă Focșani, lăsînd mai multe buze umflante.

Dar cum ziceam, în rest toate bune: dacă întîrzi prea mult prin celelalte stațiuni, de la răsucire pină la Costinești te aduce nea Gică pe motocicletă (cite doi pe un loc) contra a numai 10 lei, presărîndu-ți minutele petrecute împreună pe două roți cu tot felul de senzații tari.

Cînd am plecat am răsuflat ușurat văzînd că vasul Evanghelia nu s-a clintit, rămînînd ca un pilon de rezistență, ca un simbol al statorniciei și încrederii în Costinești...

CONSTANTIN MARASCU

cițiva pași de la munte la mare

Cu puțină imaginație și bunăvoință, orice student poate să-și petreacă vacanța concomitent la munte și la mare dacă poposește în stațiunea Geoagiu. Pe această imaginație și-au bazat organizația programului de tabără și membrii comandamentului taberei studentești.

Între plăcerea jocului în apele bazinului olimpic și farmecul ascensiunilor pe înălțimile ce se ridică îndrăznețe la marginile stațiunii, studenții și-au derulat zile frumoase de vacanță, amplificate și de serile plăcute petrecute în compania discotecii conduse de doi studenți timișoreni de la Mecanică, sau de frumoasele deplasări la Alba-Julia, Costești, Tebea, Cinciș, realizate cu autocarul condus de veteranul taberei, nea Sandu Pop. Ce poate fi mai frumos aici, în liniștea naturii, unde timpul își pierde noțiunea, căci: „În fiecare sîmbătă și duminică, JOIA TINERETULUI” (anunț de la ringul de dans), decît să îți cronometrezi minutele pentru a sosi la 7 sau 8 fix, atunci, cînd pentru 15 minute ai dreptul, rezervat prin lege și serie, să servești masa la cantina complexului turistic. Ba, mai mult, să înlînești la ușă, la controlul cartelelor, pe nelipsiții blațiști ai taberei, oficializați prin munca pe care o prestează, prin ajutorul dat ospătarilor la aranjatul și servitul mesei. Și, după ce te-ai desfășurat cu bucatele alese, poți să zburzi în voie căci, de peste tot, așie și muzică zgomotoasă te îmbie la discotecă. Tăcuta și liniștita stațiune din timpul zilei devine o tabără a tinereții care sfidează cu nonșalanță pe cei cițiva mai virșnici veniți la tratament. Ba, din cînd în cînd, mai rățăcește pe aici cite-un teatru din Petroșani, sau chiar estrada din Deva. Ori-cum, după ce așiești la un concurs de dans, sau chiar dansezi cu adevărat, sau te plîmbi în unu, doi, trei, în cîți, cîte vrei, poposești la „Silvia” sau „Sanda”, vilele rezervate pentru odihnă, unde nu ai șanse să te răcurești, căci apa rece se duce între orele 22 și 6 dimineața pe apa Sîmbetei, alimentată de nepăsarea organelor de resort. Pină ce acestea vor fi trezite la realitate, obișnuții discotecii, care dă clasă, deși este populată doar de oameni de clasă (elevi), se distrează de minune, căci viața asta are și ușor și greu, comandamentul mai numără zilele care trec și studenții care petrec, apoi totul este bine, căci tabăra se termină cu bine, unii pleacă chiar bronzăți, alții pleacă ca să se bronzeze, depinde unde și-au petrecut tabăra, la munte sau la mare, aici la Geoagiu, tabăra tuturor posibilităților. Acele posibilități care nu exclud nici situația ca formația de muzică ușoară venită să cînte în tabără („Puls”-ul Facultății de construcții timișorene) să ajungă doar să repete, sau pe aceea de a încheia contracte turistice de genul „dacă nu iei și căsuțe, atunci mîncinci doar la cantina mare”, sau multe alte posibilități pline de farmecul și seninătatea zilelor de vacanță, toate sporînd ineditul taberei, atracția pe care o exercită la concurență cu taberele deja clasice și arhicunos-

cute în lumea studentească. Indiferent însă de impresiile cu care s-a plecat din tabără, cred însă că despre Bogdan Merfea, Vasile Dedu, Gheorghe Săvuță, Ionel Giosan, Octavian Badea, Marian Coțeț, Radu Cociș, Valentin Nițică, Radu Corneanu, se poate spune cu mina pe inimă și cu sufletul împăcat că au format un bun comandament studentesc care nu a fost nici la munte, nici la mare, ci mereu în mijlocul studenților, unii, acolo, atunci în august, la Geoagiu-Băi.

DAN NARCIS

între tratament și divertisment

În stațiunea Băile Felix am găsit și studenți. Deși la tratament (fiecare cu diagnosticul lui) ei găsesse același numitor comun: tinerețea chiar și într-un loc în care media de vîrstă depășește cu mult juventutea. Pe cițiva dintre ei i-am căutat de dimineață și nu i-am găsit, erau la tratament. După prînz, însă, cînd își depășeau statutul de pacienți am regăsit niște tinereți veseli în căutare de divertisment. „Dimineața balneo-fizio-terapie, după-amiază amuzamento-terapie”. „Cu partea aceasta din urmă cum stați?” „Așa și așa”. La discotecă e o muzică veche și repetată la infinit cu aceeași prezentare prăfuită și același disc-jockey neînsiprat. Aparatul de cafea pe aici e defect și „toată ziua frecăm Ness-ul”. „E totuși o stațiune de tratament...” „Astă nu înseamnă că nu ar încăpea și puțină grijă pentru timpul liber. E drept că există locuri de distracție, la jocuri mecanice dar prea puțini bani pentru un război atît de mare”. „Am văzut că se închiriază și biciclete...” „Te sature și de ele. Noroc cu faptul că ne adunăm toți într-un loc, mai facem o carte, mai zicem un banc”. „Voiai să zici că mai citim o carte, nu vezi că dinșii sint de la revistă și notează totul?”

„Lasă dragă să noteze că doar nu jucăm pe bani”. „Acuma dacă tot am început să notăm dați-ne și numele”. „Cu plăcere: Silvia Bugalete — Construcții Iași, Olga Dan — T.C.M. Craiova, Doru Pădureanu și Cornel Dănilă — Electro Craiova, Virgil Torar — Auto Craiova, Dusu Angela din Focșani, pe care acest tratament a hotărît-o să devină studentă”.

I.T.M.

buste

Era a douăzeci și cîțiva zile de la cînd s-a organizat o excursie de recreere pe un teren de taberei, un teren pe care se lega prietenii cum își vorberă săptămîni deodată a rezultatele și an întreg.

După ce s-a derulat anul IV, Mecanică, în seara, comandanții obișnuita ure de prezentat caracterul de activitate în ritmul ulmedului. Am profitat de oare domnea și alinați studenți și s-au derulate mele impresii. Maria, studentă din regiști, precursul studentă anul I, venite pentru proiect, sint entuziasate de condițiile excelente și răbdătoare sponțiale și excursiile activități.

Grecu Eugeniu Brașov, anu I, Mecanică și puțin nerăbdător să-i faci, de exemplu Liviu Popescu de nave Galați, au venit la formarea comitetului dintr-un simț, care este mîncarea problema zile de tabără.

În rest mîncare, ție specifice, optimism în prietenii rămase. Ce a mîncare, tră poate n...

caba

Muntele și mîncare și oamenii... mîncare al muntelui, caba... de la cabana... om de prin... tr-una din... spunea des... că grea, cor... te mult. Da... zești cu lip... ale consuma... e ca la hot... cu asta ai... nul de pe... zești și-l... Iarna, mai... e foarte gre... fost de mar... făcut ultim... Nici nu mar... buia să aj... din sat și... niști. În ul... Mai ales va... Vedeti, acur... am purtat-o... de peste tot... re are desp... tă-iarnă un... Brașov. Au... simțit bine... Ne-a vorbit... se ale munt... descri... la cabană em... re și că fără... descurca fo... ria nu num... lea, ci față... muntelui, ... aceste pagin... muntele să... obosește pe... tul de a do... debarasa ma... saluta și de... întorși obosi... lor ce a do... lucruri mine... acolo în inir... frumoasă.

Fotografii de vacanță de MICHAEL KOZAR și IOSIF BERWANGER

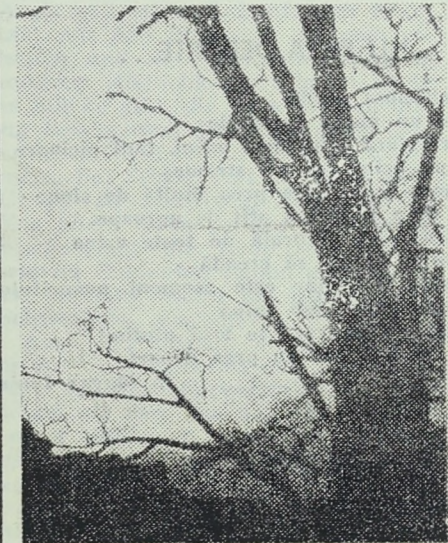
Sinaia, mon amour

Și fiindcă există o vorbă că dacă te-ai oprit în Sinaia, fie și pentru o zi, ai ce povești și nepoților nepoților tăi, mi-am spus să încerc și eu această experiență și să-mi umplu traista cu povești vinătorești de cind eram mai tânăr, deși un amic mă avertizase că, în afară de două baruri bune și ceva jocuri mecanice, nu o să găsească nimic pe acolo...

Nici nu se așezase praful pe de câteva ceasuri bune pe bagajele din vila Margareta, că deja s-a dezbătut prima ieșire în Bucegi. Grupul ad-hoc de entuziaști alpiniști a pornit în chiar primele ore ale zilei următoare, mai întâi cu trenul până la Bușteni, iar de aici pe traseul Jepi spre Caraiman. Cîteva speriați de zidul aparent inexpugnabil al Bucegilor, s-au arătat amatori de telecabina însă cum acolo era o îmbulzeală de nedescris (dovadă că încă există mulți pseudoturisti) au renunțat și au pornit alături de noi.

Pe la 1500 metri am făcut prima pauză de stors tricourile. Pe la 1700 începusem să privim cu jind telecabina alunecînd fără zgomot și efort muscular (comparabil cu al nostru) undeva deasupra noastră. Dar totul e bine cînd rucsacul e la tine, mai tragi tu de el, mai trage el de tine...

Primul popas mare la cabana Caraiman (2025 m) udat cu o sticlă de bere de Azuga (singurul loc în care se mai găsește, ironia soartei făcînd ca la Azuga să citim cu alt prilej că „nu avem decît bere la halba de Brașov — berea o fi fost de Brașov sau halba?).

Ne mai minunăm puțin privind spre Bușteni ca o construcție de cuburi, și ne îndreptăm spre Babe traversînd un platou urias, avînd tovarăși de drum măgaruși și oițe birsane de loc năzdrăvane. În schimb năzdrăvani am fost noi, deșelînd măgarii cu greutatea noastră, demonstrînd dictonul: cine se aseamănă se adună.

La Babele (2200 m) obișnuitul peisaj preistoric: oase de mamifere mici, cutii de conserve goale, hîrtii, scrijelituri pe pielea bietelor babe (Paul și

Constanța, Sandu și Ani) și alte binefaceri ale indeminării umane. Ne fotografiem călare pe Sfînx pentru a nu ne dezice de mari admiratori ai naturii. Unii ar mai fi vrut și cu babele, dar avînd în vedere vîrsta destul de înaintată a lor, am renunțat.

Drumul spre virful Omu (2507 m) a fost marcat de o bătaie cu zăpadă veritabilă și o lectură hazoasă a unei tăblițe („Nu smulgeți florile de munte, ele sînt mai frumoase în cadrul naturii“) transformate prin bunăvoința cine știe cui în „Nu mulgeți oile de munte...“

Să vezi virful Omu și apoi să mori... Mai bine ar fi zis: să vezi virful și apoi să dormi... Prin bunăvoința cabanierului dormim atît de înghesuiți în pod încît doar la comandă poți să te întorci de pe-o parte pe alta. A doua zi, la prima oră am pornit atît de odihniți la drum încît unii mai dormeau încă în picioare. Traseul însă a fost relativ ușor; Izvoarele Ialomiței, Peștera (1610 m), Padina (1525 m), Cheile Tătarului, Virful cu Dor (2029 m). Și fiindcă ni se făcuse dor de Sinaia am coborît cu telefericul apoi cu autobuzul de la cota 1400.

După două zile de pauză au urmat mici incursiuni la Tușnad, Poiana Tăpului, Azuga, Predeal, Brașov. Apoi un nou masiv muntos; Piatra Craiului. De astă-dată nu au mai venit cei zece viteji, ci numai patru, se auzise că masivul este foarte periculos, prăpăstios și în plus că ar fi urși pe acolo. Cu trenul la Brașov, apoi Zărnești și de aici într-o remorcă a unui tractor pînă la Plaiu Fojii, unde tovarășul meu de drum Paul Roșioară (Fizică — București) a avut plăcuta surpriză s-o întîlnească pe Paula Roșioară (tot fizică și tot București) și deși nu erau rude erau să se îmbrățișeze (muntele înfrățește omul).

Trei zile, trei trasee lungi, primul Lanțurii, Virful Baciului, al doilea Virful Baciului și întreaga creastă încît la un moment dat am fost tentați să trecem în Făgăraș, Refugiul Diana, Valea Urșilor și, în sfîrșit al treilea, Plaiu Fojii, Zaplaz, Padina lui Călineț, Cheile Pietrei Craiului. Nu mai amintim de rătăcirea printr-o pădure la întoarcere care ne-a adus deasupra unui abrupt de 40 de metri și de unde am coborît cu mare greutate. Nu mai amintim nici de ploaia torențială care ne-a făcut să străbatem Zărnești în costum de baie sub privirile mirate ale orășenilor trași gospodărește pe sub streșini.

Din nou Sinaia... Intre timp s-a deschis tabăra de la Furnica (920 m) și ne interesăm de planul de activități. Ni se vorbește despre discotecă, vizionări de filme în colectiv și de muzeul Peleş, iar dacă se va putea în următoarele două săptămîni o ieșire cu telecabina în Bucegi (lipsește ghizii, lipsește echipamentul adecvat). Am mulțumit și ne-am văzut de programul nostru, oricum a doua zi plecam...

C.M.

cu grădina botanică între patru ochi

— Stimată Grădină Botanică, iată-mă gata să-ți iau un interviu... Data nașterii și numele părinților?

— M-am născut în anul 1920 prin grija profesorului Alexandru Baya. Încă de la naștere am avut o suprafață de 4 ha. Încet, încet am ajuns să am 10.000 de splăi, ceea ce este un lucru onorabil.

— Cum ți-ai face prezentarea „anatomică“ pentru cititorii noștri?

— Sînt formată din mai multe secțiuni, ornamental, fotogeografie, sistematică, economică și medicală. Printre podobecele mele cu care mă mîndresc sînt: Grădina japoneză și Grădina romană. Mai am și o grămadă de amintiri cuprinse în Ierbarul Universității (vreo 612.000 de coli). Am amintiri de pe tot globul.

— Care e vîrsta ta de zi cu zi?

— Am o grămadă de prieteni. Unii mă îngrijesc, iar alții (mai curioși și mai cu pregătire) mă cercetează cu a-

mănuntul. După aia, nu numai că scot vorbe despre mine dar mai și scot vreo trei publicații în care scriu tot. Nu prea am viață particulară. Doar gîndurile florilor pe care numai eu le știu. Uite, cum stau de vorbă vîd un bărbat înalt, blond, cu părul creț, mă fotografiază pe la cactusii.

— Nu te îngrijora este Mihai Kozar, fotoreporterul nostru. Ai putea să ne vorbești despre părțile tale mai sensibile?

— Părțile mele mai sensibile sînt cele subtropicale, tropicale și ecuatoriale care le păstrez însă sub o haină serioasă de sticlă.

— Melodia ta preferată?

— Un zîmbet și o floare.

— Ai putea să ne spui o vorbă de duh în încheiere?

— Iubiți plantele că și ele sînt animale!

I.M.

băile tușnad

Dacă se întimplă să poposiți la Tușnad, încercați să ajungeți ziua! Ca să vă descurcați după lăsarea serii, trebuie să fiți ghid montan autorizat. Nu vă bazați pe indicațiile localnicilor, este mai ușor de găsit „fața morgana“ decît vîla nr. 4 unde își are sediul Comandamentul taberei studentești. Dacă totuși norocul vă suride, ajungeți unde trebuie. Și aveți ce vedea. Tabăra studentească de odihnă, comandant de la Timișoara pe numele lui de fiecare zi Gheorghe Sarca. Se simte mina de om obișnuit să organizeze. Acum puteți să vă convingeți și singuri, dacă vizitați Institutul agronomic Timișoara și întrebați de președintele Consiliului de aici. Sînt unul și același. Dar, în vară...

Gheorghe Sarca nu este de găsit nici la încăperea comandamentului, nici în cameră, nici... Ba da, toată lumea știe unde este. În pădure, la doi kilometri buni de oraș. Înțeleg că așa se încheie fiecare serie, cu foc de tabără, dans, vorbe de duh... Minutele trec, se strîng cuminți în ore trecute, studenții încep să se întoarcă pe un fundal de început de furtună — cum numai la munte se poate vedea. Minus comandantul. Formația de muzică tinăra care a asigurat antrenul a fost adusă de la Miercurea Ciuc, trebuie să ajungă înapoi, focul de tabără trebuie stins, cenușa acoperită cu pămînt. În sfîrșit vine. Mai întâi o voce bucuroasă:

— Sigur, autocarul este pregătit pentru excursia de mine. Nu, de astăzi, dacă tot a trecut de miezul nopții.

După Lacul Sfînta Ana, Lacul Roșu, Miercurea Ciuc, Băile Balványos, urmează Cheile Bicazului, lacul de acumulare și barajul.

Așa este în vacanță. Lumea vrea să se odihnească, să se simtă bine, să vadă mai mult. Și o merită după un an de învățatură. Dar, pentru ca cei cîteva zeci sau sute de studenți din tabără să aibă un program diversificat, să profite din plin de biletul de odihnă pe care l-au primit, trebuie foarte multă muncă. Oare cîți dintre noi știu exact ce înseamnă să faci parte dintr-un comandament de tabără studentească? Să-ți petreci vacanța nu într-un „dolce farniente“ pensionăresc, ci în mijlocul vîltoarelor vieții, să asiguri prin munca ta, în aparență anonimă, odihna și liniștea celorlalți?

— Gheorghe Sarca, este mai greu să conduci Asociația studenților comunisti de la I.A.T. sau tabăra de la Tușnad?

— În ambele părți este greu. Corect spus, greu dar frumos. Sînt deprins din copilărie să ascult glasul pămîntului, dar la I.A.T. am învățat să-l și înțeleg corect. Știu cînd vrea apă sau soare ca să dea rod bogat. Așa e și cu oamenii. Trebuie să-i cunoști să fi aproape de ei. Și asta nu se învață din cărți sau la „fără frecvență“. Se învață cel mai bine din viața de asociație.

— Peste tot aici aud doar vorbe bune despre studenți. La Dispeceratul

de cazare, la gară, la telefoane, la Casa de cultură sau la restaurante. Greu de crezut, dar este adevărul adevărat. Am căutat mult, dar la nimeni nu am putut surprinde vreun reproș la adresa comportării celor din tabără. Ajung să mă întreb firesc cum va arăta stațiunea fără ei?

— În primul rînd nu se va întimpla așa ceva, pentru că am reușit să transmitem tinerilor de aici ceva din modul de viață studentesc. Pot să cred că și anul viitor vom fi primiți la Tușnad cu brațele deschise. Mai ales că pe aici plouă aproape zilnic, vreme excelentă pentru degustarea lichidelor tamăduitoare din zonă. Apa minerală este la ea acasă. La fel și studenții. Și chimionul secuiesc.

Vara viitoare taberele ne vor chema din nou. Se va reînființa discoteca, sper, cu același politehnist ieșean inimos care este Gigi Valea. La fel serile culturale, focurile de tabără, cele douăzeci de minute de mers vîoi pînă la cantină sau obișnuitele excursii.

— Sperăm cu toții că așa va fi.

DORIN DOLEJAN

Sighișoara - evul mediu și retur

Prin Sighișoara, Evul Mediu umblă pe străzi cu venele tăiate. Numai cine nu a fost prin acest burg medieval poate socoti drept stranie afirmația noastră. În spatele ei se ascunde o după-amiază petrecută printre întîmplările cetății, căci, odată intrînd pe sub Turnul cu ceas, timpul măsoară alt veac, hainele prind consistența unei armuri și nu-ți mai aparții. Ideea unui reportaj aici e un sacrilegiu și nu poți să scrii decît simple însemnări de pelerin prin Transilvania istoriei.

Lumina, ca o fiară benefică, se prelinge roșie pe ziduri și dă mina cu amintirea incendiului din anno domini 1677, incendiu ce-a măsurat puterea întregii cetăți și s-a dat înapoi. Pe urmele lui, Barocul și-a cioplit chipul în turnurile breslelor (pielari croitori, fierari) și în mădulele cele mai mărunt ale așezării. Mergi prin aceste locuri ca printr-o închipuire cu arcul tras la maximum, la tot pasul se face câte-o stradă, călei pe ea și pavajul răsună în Evul din mijloc, culorile caselor își dictează alți ochi și retina își iese din minți. Poți să urci cele 175 de trepte din Scara Școlărilor, ele te duc la Biserica de pe colină unde această după-amiază se stinge mai încet. Alt drum în alt timp și aceeași lumină acoperind ca o piele subțire, zbuciumul mic al cetății. De aici ochiul desfășoară priveliștea Sighișoarii și ți se pare că zărești dincolo de ziduri blocuri noi dar acestea sînt din secolul 20, vreme și loc de alte reportaje, dar cu oameni adevărați. Rămii pe străzile burgului după ce ai coborît prin aceeași scară, umbrele se încalcă și dezvăluie refugii, lupte, cavaleri, mistere, fața veacului tresare și ești singurul martor al acestei amintiri ce se clădește singură. Iată că inserarea organizează un turnir din care tu trebuie să te întorci...

I. MORAR

poeti de la cenaclul „pavel dan” (II)

EUGEN BUNARU. Poezia lui Eugen Bunaru mărturisește experiența aspră a unor tatonări indeaproape a marilor modele poetice pe care le-a asimilat treptat, transpunându-le în versuri incastrate riguros în structurile ample articulate ale poemelor sale. Cuvintele lui Bunaru par învăluite într-un anonimat (subtextual tragic), răsfrîndu-se într-o curgere monotonă și fără să intre în conflicte ori diferențe ireductibile, și prin aceasta (cum spun poeticienii) generatoare de sensuri metaforice ori de altfel, cu vecinele lor. Acest alai de aparente plictiseli lexicale se rotunjește însă în imagini tensionate aproape întotdeauna de meandrele unei construcții abile, rezultat al unei aprofundări temeinice a poeziei ca act de implicare în lume — o lume care este și ea, precum Poezia (conform unei voci lăuntrice a creațiilor poetului) o construcție esențială, fundamentală și de aceea tragică a simțurilor noastre. Din aceste motive poate, poeziile lui Eugen Bunaru perseverază în notații diverse din lumea inconjurătoare pe care le rețopesc într-o manieră proprie, lexicalizându-le. Ambiția cuprinderii prin cuvînt a experiențelor și a sentimentelor fundamentale ale eului poetic ne pare a fi principala trăsătură a creației poetului. Această, să-i spunem, lexicalizare totalizatoare tinde să cuprindă palierul unei game variate de fapte „lumești”. Iată, spre exemplu, locul și larva consumatorilor, oferind prilejul și ocazia unor stări de meditații vagi asupra propriei umanități, asupra condiției umane a umanității însăși: „E o seară cum cealaltă dar pot simți / Că viața e alta / Si sint de nesmulș aici la o masă / Unde sticlele și paharele s-au golit pe rînd / Poate din setea de-a sparge acea imagine gîndită / A golului, a singurătății / Sint totuși eu însumi: profil al tăcerii / În acest loc de inverșunare a vocilor — ceața sonoră / În care amenință un adevăr / Și mă gîndesc nu știu de ce că marile sentimente sint ale omului / Mă șterg apoi cu dosul mîinii pe frunte” (În hainele lor).

Surprinderea „universalilor” este tranșată în favoarea descoperirii lor în umbrele nenumite ale realității zilnice, în fosta și viitoare experiențe care ne fac să arătăm, acum ori aiurea, constanți cu propriul nostru profil: „Tăcerea unei vechimi — vers nerostit / Se adaugă teribil forța atracției universale / Și tot ce mă face să-i păstrez bucuria incompatibilă / Nu e decît faptul că ea se află pretutindeni — dintotdeauna / Și pentru asta nu e nevoie decît să fi fost om / Și eu pot să spun nu cu rușine în umilință doar / Că aceste flori, că aceste păsări, acești arbori, această lumină / Da, e ingrat să dai nume atît de părăsite universului / M-au adus nu o dată pe lume” (Gînd despre elemente).

Cîteodată increderea poetului în omnipotența cuvintelor slăbește și atunci versurile notează disparat străfunduri tulburi, lansate discret între două, trei definiții agresive: „Intr-adevăr zilele trec / E totuși noaptea... una din nopți / Urmez doar o absorție a ochilor, e atît de puțin știu” (Înțelegere); / Nu s-a schimbat nimic / Noaptea e un motiv romantic / Poetul scrie fără ochi, fără mîini, fără picioare / Aproape pe brînci ca un strămoș” (Nu prea departe). „Ce omenesc e frigul deopotrivă în țeasta pură / vlăguită a luminii / Și firziu sub piatra lunară a cuvintelor / Recunosc acum că e nevoie de tot de absolut tot” (Tărîmul lui).

Condiția umană — acest hal imens de întrebări și răspunsuri absente alimentează subteran zicerea poetică, împinge poemul în jocul strîns al definirilor ambițioase și al imaginilor (scurte străfulgerări) dintr-o lume mărturisită sincer, total. Intr-o poezie (fără timpului), faptul sfîrșitului nostru pămîntesc și al fostelor noastre succedanee (le-aș numi), devenite amintiri, tensionează existența într-un ritm uimit, aproape bizar, încercînd-o cu o doză apreciabilă de „înțelepție tristă”: „Dănuind aproape statuar cu acea bucurie novice/ Prietenia înghețată — tot mai omenescă — a cuțitului de pe masă/ În zori regăsindu-te înfipt în gîtlej/ Și șansa de însuflețire cu care mă arunc/ Peste bord/ Nimerind colțuri, aprozare, bănci, șine, camioane / Moartea superbă, provocatoare / Ce poate fi a unui trandafir în gura oricui / Iubind totuși turnurile / Cu teama și apropierea unei depărtări în care / Mă răspîndesc peste tot” Intr-o altă poezie (Oda simțurilor utile), viața, de data aceasta, se oferă contemplației din unghiul strîmt al finitudinii ei — cauza unei pătimașe și nostalgice axiologizări a gestului cotidian: „În timp ce mă vedeți sărînd, iată, în aplauzele inimii / Peste micile obstacole și bălți ale vieții / Marcat de blițul ce trece din soare / De un ușor și demn aer sportiv / Desigur nimic nu împiedică un om în putere / Nici tu, nici eu, nici el) / — Poate fi numai o ființă / Să cadă lin și alături printre rare zaplazuri / Decernîndu-și umbra bună pentru iertare”.

Virtutea esențială a versurilor lui Eugen Bunaru stă în ambițiile totalitariste ale unei sincerități frămîntate, iluminate, acestea, de imagini furate din lume, ispitind un soi de patetism tragic, înăbușit mereu, refuzat de supunerea care, bibliitoare, pare hotărîtă să epuizeze o dată pentru totdeauna ceea ce mereu trebuie început de la capăt. Acest fundal mișcat, această curgere răgușită de atîtea reveniri obsesive, împrumută poeziei o tonalitate apăsătoare, asemănîndu-se de aceea cu zborurile singure ale acrobatului, dintr-o poezie a lui Bunaru, care „în aerul țuguiat al circuitului pustiu” cu tristețe își învâluie jocul său periculos, cu toate că luminat multicolor și îndelung aplaudat de mulțimea anonimă ascunsă dincolo de haurile unduitoare ale înălțimilor.

DANIEL VIGHI

Eugen BUNARU

REFUZUL ACROBATULUI

V-aș putea sfîchii sau întoarce privirile
Ca să vă aplecați icînd ca de-o cravașă măiastră
Ce-a smulș și-a uitat în aer năuc
Un nechezat finăr superb
Aș putea încă să urc verticala fragilă și tunecoasă
În salturi viclene profesioniste
Pînă la cea mai lacomă pustiită suflare
Devenită prag șlefuit al pîndei ori zbor în zid
Și în ochi de copil adîncit
Desigur aș fi putut în arena înșesată multicolor
De nările voastre
Să depun un sărut de atlet
La baza piramidei perfecte, spectaculoase
Îndelung aplaudată
În aerul țuguiat al circuitului pustiu.

IN HAINELE LOR

E o seară cum cealaltă dar pot simți
Că viața e alta
Și sint de nesmulș aici la o masă
Unde sticlele și paharele s-au golit pe rînd
Poate din setea de-a sparge acea imagine gîndită
A golului, a singurătății
Sint totuși eu însumi: profil al tăcerii
În acest loc de inverșunare a vocilor — ceața sonoră
În care amenință un adevăr
Și mă gîndesc nu știu de ce că marile sentimente sint ale omului
Mă șterg apoi cu dosul mîinii pe frunte
Pentru că sint aici unde un ins (nu-l cunosc)
Poate (și are acum această nevoie) să improaște semenii și

pereții cu gustul rău al victoriei
Să arboreze obscen pînă în fibra sa cea mai umilă
Puterea de sine
Privesc aceste chipuri hărți răvășite ale epidermei
Cu speranța vagă a oricărei regăsiri
Ceea ce mă pătrunde e paroxismul din jur
Un om al localului (simt ca o arsură ochii săi injectați)

Întreabă dacă are dreptul să cînte
Vocea lui e caldă și cîntecul său, o doină de duzină
din comoara folclorului nostru, fără să-i prînd cuvintele
il ascult pentru prima oară
Aș vrea să resping viziunea tulbură
A unei figuri prelungi, cabaline, șiroind în sudoare
În lumina crudă sîngerie de-acum a ochilor
Dar melosul e tot ce mă amăgește.

Vînt, îmi pune pe umeri (ei încă acceptă profilul de zbor)

O palmă de pămînt pămîntească
Știu, mă veți afla: fără arta întoarcerii la unisonul pierit, luminos

Al acestei suflări

GIND DINSPRE ELEMENTE

Cînd, iată, pînă și acest mușuroi de furnică
Mă ispitește — miraculoasă, intimă capcană —
Cu infinită sete de perfecțiune
Cînd cu fiecare moment
Tăcerea unei vechimi — vers nerostit
Se adaugă teribil la forța atracției universale
Și tot ce mă face să-i păstrez bucuria incoruptibilă
Nu e decît faptul că ea se află pretutindeni — dintotdeauna
Și pentru asta nu e nevoie decît să fi fost om
Și eu pot să spun nu cu rușine, în umilință doar
Că aceste flori, că aceste păsări, acești arbori, această lumină
(Da, e ingrat să dai nume atît de părăsite universului)
M-au adus nu o dată pe lume.

TARA TIMPULUI

Fericirea poate să nu existe
Trebuie însă să mi-o amintesc
Aici
La școala amețitoare a stelelor
Dănuind aproape statuar cu acea bucurie novice —
Prietenie înghețată — tot mai omenescă — a cuțitului de pe masă
În zori regăsindu-te, înfipt în gîtlej
Și șansa de însuflețire cu care mă arunc
Peste bord
Nimerind colțuri, aprozare, bănci, șine, camioane,
Moartea superbă, provocatoare
Ce poate fi a unui trandafir în gura oricui
Iubind totuși turnurile
Cu teama și apropierea unei depărtări în care
Mă răspîndesc peste tot
Sau numai ochii spre care plonjez
Pentru a fi — fără țință — nava lor spațială.

AVENTURĂ ÎN INTERIOR

Desigur nu te poți exalta
În fața și nici în dosul rufelor intime
Atîrnate — cu toată aluzia goliciunii spre un moment insolit —
În spațiul de noapte virilă a odăii;
Poți îndura totuși această lectură așîțătoare

A vieții: dinăuntru la suprafață
De la sfîrșit la început
De la margini spre margini,
Așa cum un provocator vîrf de întuneric
— Ca un buric din trupul dorit —
Transpare mereu
În raza de fascinație a cuvintului.

SFIRȘIT DE SĂPTĂMINĂ

Bucuros bunăoară să intilnesc ocazional răsăritul
Să-l recunosc ca pe-o întimplare cristalină
Iată de ce nu mi se mai pare firziu și nici devreme
Să ascund de pe-acum o odă de lacrimi
Mamei șpetite în eșecul ambiguu al mîinilor zilnice
Înălțînd praful spre o altă credință a întimplării
Sint și eu un astfel de om
Pînă la acea fericită și contopitoare linie de plutire
Cu vibrarea secretă (doar) de-a cădea în adîncime
Totmai de aceea pot iubi (chiar mai mult)
Acest uriaș, invadator eu
Și pot adera la primul meu act de voință
Cînd (e limpede de fapt?) am hrănit cu expresia infometată a veșniciei
Nimicuri asurzitoare de toată ziua
Interceptînd însă dintr-o deplină trădare spre sine
Amprenta de sacru a acestor cuvînte
De ce să neg deci un mod vulnerabil de-a fi (pînă și visul măsoară un timp)
Ca și cum profețiile cuiva ar mai avea nevoie de sine
De pecetea unei lacrimi fabuloase
De acest zîmbet suprem al pavaului
— Ce-și conspiră o demnă și salivată distanță
În mireasma unui vînt de 18 ani?

NU PREA DEPARTE...

Nu s-a schimbat nimic
Noaptea e un motiv romantic
Poetul scrie fără ochi, fără mîini, fără picioare
Aproape pe brînci ca un strămoș
Îl duce acea scăpătoare prea multă de sînge
Și teama de-a fi lumea atît de aproape...
El are nevoie... guturală de toate astea
Nimeni nu e obligat să creadă
Că el poate fi, chiar este asemeni neazutului
Care ajunge exact sub talpă
Acum după ploaia care te lasă plutînd
Înaintînd ca o barcă nu prea departe
în Marea Iubire.

TĂRÎMUL LUI

Ce omenesc e frigul deopotrivă în țeasta pură,
vlăguită a luminii
Și firziu sub piatra lunară a cuvintelor
Recunosc acum că e nevoie de tot de absolut tot
Ca să poți fi șters fără nici o greșeală...
Aceasta e întîziria, aceasta e liniștea
Aceasta e graba
Aceasta e noaptea umanitară în care vag luminind
Înghețatul maestru
Își lasă cu umbra absenței puterea pe umerii mei,
În timp ce totul e caldă, mută, unită sleire
de jertfă
Și pe pămînt
Orfeu nu e neasemuitul cîntăreț.

CĂLĂTORIE DE SEZON

Un om miroase a om
Obrazul lui imbrobonat, cu pete de barbă
Se șterge fără să clipească
De înflăcărata privește a pădurilor
Deși aerul atît de aprins se lasă cotropit pentru o clipă
De culmile tandre, nevăzute de sînge...
Puțin cite puțin
Nimic nu face mai fără sens, mai mizerabilă despărțirea
Decît compartimentul acestui tren
Ce taie — imbold optimist, orgolios —
Viziunea carnală a orizontului.

CUVINTELE RECI

Așadar cînd se împrăștie la căpătîi celula din glas
— Mirată străină somație de durată romantică —
Ropote de aplauze rostogolindu-te pe scena finală,
Un om moare în rolul omului
Cu cerul deasupra — toată înțelepciunea! —
asemeni unui vraci
Lăsîndu-ne mai goi și mai fineri...
Dacă totuși, din sîngele — uneori aur —
Care l-a dus printre degete țărîna,
Dacă totuși, tăcerea și lumina se vor afla pe sine,
Atunci ca să ajungi, să mai ajungi la cuvintele reci
Îi ieși pe Dumnezeu — rece ca gheața — în cerul gurii
Și — ce să mai faci? — pleci...

der seitenhieb

Zur Ausbildung eines Philologen gehören auch die Vorlesungen, das ist meine Ansicht. Es müsste neben den verpflichtenden Vorlesungen und Seminaren noch etwas anderes geben. Ich habe aber den Eindruck, dass der Grossteil der Germanistikstudenten vergessen (ich beziehe mich auf sie, weil ich ihre Situation am besten kenne), dass sie die Mittelschule verlassen haben und auch einen individuellen Weg gehen müssten — nicht nur Schule und Pflichtlektüre. Das „überladene Programm“ bleibt ja doch nur eine faule Ausrede. Die wissenschaftlichen Kreise — Sprache und Literatur —, vom Germanistiklehrstuhl organisiert, werden nur ganz schwach besucht. Theaterabonnements für Studentenvorstellungen wurden in diesem Jahr im Durchschnitt 5 (fünf) Stück pro Studienjahr verkauft. Einer der angegebenen Gründe: aus der vergangenen Spielzeit sind Karten übriggeblieben. Diesbezüglich erwies uns das Theater Entgegenkommen und die Studenten, die die letzten zwei Vorstellungen — Frohe Feste, Leonce und Lena — wegen Prüfungen oder Praktikum nicht gesehen haben, können dies jetzt noch tun mit den Karten des alten Abonnements. Auch will es in Zukunft den Kontakt mit den Studenten aufrechterhalten und die Vorstellungen nach unseren Möglichkeiten planen. Dass es Stücke gibt, die zu wünschen übrig lassen, und dass man mehr Gewicht auf Unterhaltungs- (lies: kommerzielle) Stücke legt, ist noch kein Grund zu „passivem Widerstand“. Vor allem kann ja nur von Interesselosigkeit die Rede sein. Denn wieviel Studenten haben gute Stücke, wie **Der Mann als Hund**, **Zwei Schwestern**, gesehen?

Auch der „Adam Müller-Guttenbrunn“-Literaturkreis der Temeswarer Schriftstellervereinigung hat schon oft den Tag und die Uhrzeit seiner Sitzungen mit Rücksicht auf die Interessenten seitens der Universität verlegt. Doch wieviele kamen? Im Durchschnitt zwei Lehrkräfte und selten zwei Studenten. Die dort geführten Diskussionen würden niemandem schaden. Man müsste ständig auf dem laufenden sein mit der Gegenwartsliteratur. Auch mit der rumänischdeutschen. Wenn aber so weitergemacht wird, ist man auf dem besten Weg, den Beruf des Deutschlehrers einen langweiligen Routineberuf werden zu lassen, durch den man nie einen Schüler für dieses Fach begeistern kann.

H. F.

richard wagner

DER TAG, DER MIT EINER WUNDE BEGANN

Am Morgen war alles in dem Satz, es lief alles wie am Schnürchen ab,

unterzubringen gewesen. Ich zog mich an, ging Milch kaufen.

Es gab keine Gründe zur Unentschlossenheit, aber als mir die

Verkäuferin die Wurst in Scheiben schnitt, schnitt sie sich in den

Finger. Während sie mir die Wurst einpackte, sah ich ihr auf den blut

enden Finger. Ein Schuldgefühl war da. Ich danke sehr betont, als sie mir

das Päckchen, an dem zwei Blutflecken hafteten, überreichte („In die Hand drückte“).

Mein Verhalten glich einem Sich-Verabschieden. Ich verabschiedete mich in der Form eines

übertriebenen Abschieds. Als ich wieder auf der Strasse stand, konnte ich den Blick

nicht lösen, von den Blutflecken auf dem Papier. Ich wurde den Eindruck nicht los

es war etwas passiert, ein Verstoss gegen die Regel. Der Tag hatte mit einer Wunde begonnen.

helmuth frauendorfer

ALLTAG

Morgens hängen sie aus den Bussen bis der Bus nach einer Seite hängt. Dann hängen Langschläfer weit aus den Fenstern, um zu sehen wie sie an seinem Halse hängt. In Büros hängt man stundenlang am Telefon und dann hängt man die Arbeitszeit dran auf. Ein Bild hängt an der Wand, Zigarettenrauch im Zimmer

Die Blicke der Sekretärin hängen am Chef, obwohl der Anzug an ihm hängt. Aber sie hängt von ihm ab. Ich — Student — hänge nicht an den Lippen meiner Lehrer.

Ich hänge in der Bank. Und mir hängt auch der Himmel nicht voller Geigen, obwohl ich meinen Mantel nicht nach dem Wind hänge.

Und ich hänge auch nicht in der Luft. Aber den Brotkorb lass ich mir nicht höher hängen.

william totok

RÜCKBLICK AUF EIN JAHRZEHNT

damals hängten wir uns mit einem Ohr ans Radio das andere schickten wir hinaus auf die Strasse in einer Hand hielten wir einen Stein mit der anderen fingen wir ihn dann wieder auf wir blickten in eine Richtung wie zum Teufel sind auf einmal so viele Kurven da

und dann wars wie im Märchen wähle du zuerst dann ich einer ging in die eine Richtung einer in die andere einer kroch in einen schönen Anzug ein anderer erhängte sich mit seiner Krawatte ein dritter reiste in die Welt ein sechster schickte eine Ansichtskarte ein achter so heisst es wäre ertrunken ein zehnter hat seine Frau aus Eifersucht erdrosselt ein siebzehnter mauserte sich zum Regierungsbeamten hinauf ein achtzehnter hat nun Krebs ein dreiundzwanzigster bleibt weiterhin verschollen ein dreissigster ist nach wie vor ein Nichtsnutz . . . . . aber alle haben ein Ziel erreicht

johann lippert

VERSUCH EIN GEFÜHL ZU BESCHREIBEN

meinen freunden r. wagner und w. totok was soll ich von euch halten freunde weil das misstrauen sich noch nicht breit gemacht hat zwischen uns über einen normalzustand zu reden wäre abwegig darüber sind wir uns einig wie soll ich es also benennen verteidigen beschreiben

mein unbehagen und wenn schon wie soll ich es nicht nennen nicht beschreiben nicht verteidigen

mein unbehagen und wenn schon wie soll ich es umbenennen umschreiben

mein unbehagen

franz th. schleich

EINER FRAU INS STAMMBUCH

in der radnabe im grünspanigen gesicht im volgefutter im schnee ohne fussspur wo die wahrheit nur sehnsucht ist und unbewaffnet die botschaft rieselt

wird zugänglich mein wort

in der unsicherheit eines vorgeschobenen riegels im schatten der dem zeiger folgt wo die möglichkeit nur vollendet ist und bedeutung im widerstand wurzelt wird sprache zu meinem schutzgitter

horst samson

IN ERWARTUNG DES LEBENS

wieder ist ein freitag ins land gegangen und der nachbar schießt noch immer durch den rosenstrauch

ich lache aus einem dunklen loch über die vorstellungen der eifertigen über das verwunschene schloss in ihrem kopf

die zukunft wird immer heller bis sie nicht mehr zu sehen ist niemand denkt daran merke ich urd versuche die gefühle möglichst unversehlt ins gedicht hinüberzuretten.

In den letzten zehn Jahren sind so manche neue Namen im Bereich der rumänischdeutschen Literatur aufgetreten. Dabei stand vor allem die Lyrik im Vordergrund, die sich als das adäquate Genre erwies, der Literatur einen prägnant sozialen Aktionscharakter aufzuprägen. Von den damals ganz jungen Autoren sind manche heute schon ein Begriff, und neue Namen sind hinzugekommen. (Es soll hier von den Banater Autoren die Rede sein, die grösstenteils Ex-Germanisten der Temeswarer Universität sind)

In den 70er Jahren veröffentlichten sie vorwiegend in Tageszeitungen, Periodika und Anthologien. Jetzt treten sie mit eigenen Buchveröffentlichungen vor. Von Richard Wagner, der bisher zwei eigene Bände — den ersten bereits 1973 — publiziert hat und Mitglied des Schriftstellerverbandes ist, erschienen in diesem Sommer im Dacia-Verlag ein

Prosaband, **Der Anfang einer Geschichte**, und im Kriterion-Verlag der Gedichtband **Hotel California I**. Mit diesem Band wurde eine neue Reihe des Kriterion-Verlags begonnen: „Kriterion Hefte“, die neue Lyrik bringen soll. Den Einband gestaltet Kunstfotograf und Pressereporter Edmond Höfer. Ebenfalls in dieser Reihe erschienen ist kürzlich William Totoks Debütband **die vergessenschaft der gefühle**. Totok beschäftigte sich auch theoretisch mit der banatdeutschen Literatur der 70er Jahre und behandelt in seiner Diplomarbeit die „Banater Aktionsgruppe.“

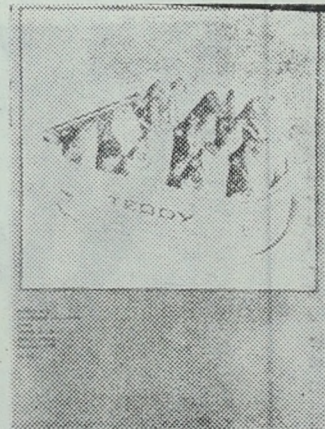
Im Facla-Verlag Temeswar erschien soeben auch Franz Th. Schleichs zweiter Lyrikband, **vereinbarungen durch handschlag**, der während der Tage des Facla-Verlags innerhalb der Dekade des rumänischen Buches (1.—10. Oktober) vorgestellt wird. Sein Debüt machte Schleich mit **spät im jahr**,

AUTOREN UND PUBLIKATIONEN:

ein überblick

gedichte, Litera-Verlag, Bukarest, 1978. Er erhielt für im Literaturkreis vorgelegene Lyrik den Adam Müller-Guttenbrunn-Förderpreis, der von den Mitgliedern des deutschen Literaturkreises der Temeswarer Schriftstellerver-

reinigung gestiftet und heuer zum ersten Mal verliehen wurde. Der Preis für Prosa ging an Johann Lippert für **von haus zu haus. eine chronik**. Sein Debütband, ein Poem, **biografie ein muster**, ist im Kriterion-Verlag in Vor-

bereitung. Mit Prosa hervorgetreten sind in verschiedenen Publikationen und Anthologien Herta Müller (ein Manuskript von ihr liegt im Kriterion-Verlag auf), Richard Stengel und Balthasar Waitz, der im Dacia-Verlag einen Prosaband vorbereitet. Im selben Verlag erscheinen soll 1981 auch der zweite Lyrikband des Temeswarer Autors Horst Samson (Journalistik-Student, Fernkurs) der 1978 im Facla-Verlag mit **der blaue wasserjunge** debütierte. Gedichte in Zeitungen, Zeitschriften und Anthologien veröffentlichten Albert Bohn, Gerlinde Fickinger und der Autor dieses Artikels, der auch Theater brachte

Die Realitätsbewältigung der erwähnten Autoren ist verschieden. Und trotzdem gibt es viele gemeinsame Punkte. Die hier gebrachte Aufstellung soll das zeigen, ohne repräsentativ sein zu wollen.

Helmuth Frauendorfer

la aniversară

In zilele de 27-28 septembrie a.c. au avut loc la Craiova „Zilele cenaclului H. Coandă”, prilejuate de împlinirea a 10 ani de activitate a acestui merituos cenaclu de literatură science-fiction.

Festivitățile au fost deschise de o masă rotundă cu tema: „Rolul literaturii science-fiction în educarea științifică a tineretului”. S-a discutat (a căta oară?) cu aprindere, în contradicțoriu și uneori chiar neprincipial, statutul literaturii science-fiction.

Expoziția de plastică science-fiction vernisată apoi s-a constituit mai degrabă într-un plăcut colaj de ilustrații de carte, unele chiar apte să dea viață unui univers utopic viabil. De remarcat infuzia de motive supra-realiste din unele exponate.

Un experiment interesant ne-a oferit Aurel Cărășel care, în „In loc de poveste” a suprapus pe o bandă de magnetofon un text propriu, sugestiv lecturat, și câteva pasaje de muzică electronică progresivă de marcă (Tangerine Dream). Puțin riscantă a fost preluarea unui motiv literar de o asemenea greutate cum e „Lucașfăruș” eminescian. În perspectiva conștiințării responsabilității artistice asumate, acest experiment rămâne o promisiune interesantă.

A doua zi au fost făcute două lecturi și s-a vizionat filmul „Uluiitorul căpitan Nemo”, (prea) ușor digerabil, fără nici un fel de pretenții.

În „Proces pentru Prometeu” Aurel Cărășel abordează o problematică vizionară complexă (contactul între civilizații aflate la nivele de dezvoltare diferite, raporturile dintre ele și implicațiile acestora) din perspectiva mitului „împrumutat” prin titlu.

Mihai Grănescu (cenaclu „Solaris” — București) cu „Aporifa de la Maria”, text edificat în jurul ideii „viitorul fură prezentul în istorie”, a fost unanim mai apreciat. Lucrarea a relevat un stil alambicat, de mare densitate ideatică, susținut de un ironism „pe muchie de cuțit”. De „lucrat” în sensul clarificării opțiunilor de conștiință.

De menționat eforturile organizatorilor meritorii ale lui Ion Ilie Iosif.

La reușita manifestărilor a contribuit și „lista” invitaților: Vladimir Colin, Ion Mânzatu, Al. Mironov, Adrian Rogoz...

MARIUS MORARIU

telex

● Colegii noștri de la Oradea și Reșița ne transmit: „Pregătiți să răspundă înaltelor comandamente ale acestei toamne, peste 370 de studenți ai Institutului de învățământ superior Oradea s-au aflat pe tarlalele recoltelor, în două fronturi de lucru: la I.A.S. Biharea, la porumb, studenții filologi, iar la I.A.S. Nojorid, la sfeclă de zahăr, studenții de la Educație fizică și „subinginerii”. Dacă aceștia au reușit să evalueze contribuția lor zilnică la circa 25 lei, filologii se pare că n-au reușit să ducă la bun sfârșit calculele ci doar munca... Odată cu terminarea practicii, având în vedere „forma sportivă” acumulată, se pregătește deschiderea festivă a anului sportiv universitar...” (Gh. Tulcanu). „Studenții anului II ai Institutului de subinginerii Reșița s-au aflat, timp de două săptămâni, pe parcelele I.A.S.-ului Tirol. Nu au stat degeaba, munca lor concretizându-se în recoltarea a peste 200 tone de struguri. Odată cu terminarea practicii, treburile asociației studenților au intrat în normal și au apărut primele acțiuni: excursia de sfârșit de săptămână a anului I, un concurs județean de muzică folk care a avut printre câștigători pe studentul Sorin Girzan (II Tehn. sudurii), discotecii și seri distractive în fiecare miercuri seara la Ateneul tineretului. În perspectivă, tradiționalul „Bal al bobociilor”, excursia la Păltiniș acordată anului câștigător (anul III Tehn. sudurii), în întrecerea „Fiecare A.S.C. — colectiv de educare prin muncă și pentru muncă a studenților” (V.D. Toth).

Aș caracteriza recenta apariție a reputatului folclorist Vasile Tudor Crețu drept o contribuție majoră în cadrul folcloristicii românești. Această pentru că ea împlineste un deziderat mai vechi al cercetării etnologice și anume acela al cuprinderii globale a unei realități atât de complexe cum este ethosul folcloric. Perspectivă ce nu cuprinde un merit în sine, dar care, îmbinând o excelentă formație teoretică, (la curent cu experiențele noi în domeniu), cu o formație umană, am zice, integrată (și integratoare) în realitățile vizate, devine premisa unei cercetări remarcabile așa cum este cea de față.

Autorul nu este nici un moment tentat de aspectele parazitare (chiar dacă uneori spectaculoase), semnificative ale realității avute în vedere. O muncă de stăruitoare observație pe teren îl conduce spre nucleele semantice ale culturii folclorice pe care cu o deosebită probitate științifică, le supune unei analize științifice de o rară finete.

Pornind de la ideea alcătuirii interne a culturii folclorice pe baza unei coeziuni și unități incontestabile, autorul pune (finess) în ecuație păstrarea nealterată fundamentală a unor simboluri de maximă valoare funcțională și operatorie. Presupunind că totalitatea câștigurilor din plan gnoseologic se sedimentează, treptat, în straturi ale memoriei culturale, autorul afirmă, pe bună dreptate, caracterul

borelui cosmic, al apei și al focului) se schimbă în permanentă, odată cu îmbogățirea datului real supus unei astfel de analize, funcția lor nu se modifică radical, ele continuând a avea rol ordonator într-un sistem cultural dinamic.

Astfel încât, oprindu-se la mult discutată problemă a fantasticului, după o pertinentă analiză teoretică a problemei, autorul atrage atenția asupra confuziei deseori săvârșite între fantastic și termenii ca fabulos, feeric, mirific etc. Demonstrația încearcă (și reușește) să dovedească faptul că atita vreme cât codul funcționează (ca în cazul basmelor), ordinea nu este strictă de nici un fapt. Pătrunzând într-o lume ale cărei legi de funcționare se află intrinsec în textura acesteia armonia este tot atât de evidentă ca și în planul vieții cotidiene. Abia abandonarea codului, a legilor hotărâte printr-o experiență de veacuri, validate prin social, ar amenința structura intimă a acesteia lumi. Or, ordinea și armonia fiind asigurate în ritual, într-un trecut mai vechi și de obicei, într-o mai apropiată de noi realitate folclorică, observăm importanța de care se bucură de la toate nivelele culturale cercetate.

Căci aceste rigori existențiale nu sînt altceva de fapt, decît niște universalii, constante ale unei gândiri specifice. Ele au menirea de a rezolva un număr impresionant de evenimente atât în plan sincron, cît și

etosul folcloric - sistem deschis *

dinamic al acesteia și îmbogățirea sa în timp, cu sensuri ontologice. Căci memoria culturală, departe de a constitui un apanaj al inconstienței (idee refuzată din capul locului) este menită a rezolva situațiile variate de existență cu care comunitatea este permanent confruntată. În bogatul „fond pasiv” al memoriei colective oferă fără osteneală soluții (adesea neașteptate) celor mai diverse împrejurări. Sistemul nu se desface niciodată definitiv, elementul eutropic nu are câștig de cauză, fiind în permanentă asimilat pe baza unui sistem referențial solid și pe deplin funcțional.

Aceasta sugerează autorul, pentru că la baza culturii de tip folcloric ar sta cultura arhaică. Or, este știut (iar demonstrația este pe deplin convingătoare) că ritul, mitul și simbolul, înțelese ca mijloace specifice de luare în stăpînire a realului, au o funcție predominant armonizatoare. De fapt, rostul ființării lor, ca moduri de cunoaștere esențială a lumii, acesta va fi fost, de a oferi o viziune totalizantă, coerentă a naturii reale, care, altfel, tinde spre entropie. Omul este acela care opune pădurii parcul, dizarmoniei armonia, haosului ordinea.

Ni se sugerează, astfel, că deși tratarea simbolurilor fundamentale (al centrului, al muntelui, al lumii, al ar-

diacronic. Evident, paradigmele culturale nu pot fi catalogate drept imuabile, suportind un permanent proces dinamic caracteristic întregului sistem.

Dar utilitatea lor intimă permite descifrarea pe baza unei atente analize, a unei complexe fenomenalități, la diverse nivele:

Nivelul formalizat al limbajelor folclorice ascunde, așadar în straturile subterane al discursului, idei nebănuite.

Descrierea acestor sensuri adînci de viață pe baza paradigmei, a motivelor culturale, ar putea duce la pripita concluzie a sărăciei lor motivice. Dar, observă autorul, cultura folclorică (rezultat al unei complexe resemantizări al celei arhaice) se bazează pe relativ puține nuclee semantice capabile încă a rezolva un număr impresionant de situații. În paradigmele sistemului se apelează, așadar, ori de cite ori un semn din afară pune în pericol (temporar) ordinea și echilibrul interior al comunității.

Iată de ce nu mai pare stereotipă folosirea unui simbol (universal) cum este al drumului. Analiza atentă de care se bucură în volumul acest motiv, sugerează o viziune umitoare a poporului român asupra vieții și morții. Căci, interpretată la nivele diferite (al basmului, al baladelor și al textelor ceremoniale) viața însăși se arată a fi un drum (alături de colectivitate) al învățării neconținute. Drumul folclorului românesc devine astfel o dovadă vie a unor norme riguroase, a unor coduri și legități severe, ce reglementează cu hotărîre traseele individului, din momentul ieșirii în lume și petrecîndu-l pînă în tărîmurile de dincolo, acolo unde legea funcționării în continuare. În urma lecturii volumului de față, însemnătatea marilor simboluri „citate” de autor (și care cuprind puține elemente din mitologia creștină), ne lăsam pe deplin convinși de vechimea unui mod unic și specific de a gîndi lumea. Cunoașterea în amănunt a logicii interne, a realității folclorice ne îndeamnă să evidențiem încă o dată valoarea și însemnătatea acestei contribuții de excepție pentru mai buna înțelegere a modului românesc de a exista și a gîndi.

GHEORGHE SECHEȘAN

* Vasile Tudor Crețu — Etosul folcloric — sistem deschis, Ed. Facla 1980

csendélet - madarkkal és bambákkal

A hétköznapi költőjének lehetne nevezni Kiss András-t a Fáklya könyvkiadó gondozásában megjelent verseskötete alapján — ha egyáltalán szükséges volna a kategóriák feszes köntösébe bujtatni a megrögzöttségek, sztereotípiák ellen minden eszközzel tiltakozó költőt. Olyan hétköznapi ezek, amelyekben sematikus történetek, beidézések válnak általánosítható érvényű feszültségekké — „égbekiáltó eseményekké” — hiszen minden jelentéktelen mozdulatot átfed legálább egy bomba hullása. „egy robbanás / tíz robbanás / száz ezer fene tudja hány”, az összezúzott test ingerlő látványa, az ember ellen védekező emberiség csiszolt eszközei, és madarak mindenhol elviselhetetlen madarak és mi minden még, ami Kiss András szemünk előtt alakuló költői képzetét benépesíti.

„Hová visznek az utak mind?” — kérdezi egy újabb, kötetében nem szereplő versében — és az ilyen kérdések mindig félelmetes mérceteket öltenek a nemzetiség kultúrájában önmagát kereső fiatalabb nemzedék hangszáloin. Az elkötelezettség faggatózásai ezek, egyszerre szenvedélyes és tárgyilagos felelősségvállalások.

Kiss Andrásnak alkalma lesz szembesülni önmagával és nemzedéktársaival is, egy általa nem idegen közegben, a LÁTOHATAR valamelyik délelőttjén. Hallgassuk addig a költőt, ismerjük meg jobban őt most, hogy felénk nyújtotta személyazonosságát igazolványát: kötetét.

VISKY ANDRÁS

kiss andrás

ŐSZ VAN

Ha zsebedben gesztenyét találsz, azt jelenti ősz van.

Óvakodj attól, nehogy egy tavaszon zsebedben gesztenyét találj!

ÉVSZAKOK FUTASA

jaj de alant ballagnak a fellegek fellegek tarka összevisszasága és színes ködököt köpnek a tájra mi évszakoknak nevezzük el őket,

végtelenek ezek az évszakok évszakai a színes ködöknek csonka kosok a homlokukkal dőfnek jaj az előtte cammogó nyájba

micsoda félelem hajszol bennünket bennünket az évszakok vadait keressük buzgón a fényhajnalait s a szürke háttérben lassan elveszünk

CÉLLOVOLDÉBEN

a céllövölde ablakán sikolyok süvitenek és lassan kitisztul minden —

mindig csak kilónek egyet-egyét közülünk mindig csak bele-belenyerít valaki a nemlétező öröklétbe —

a pillanat hajcsár hajszol minket de nem vagyunk már vasizmú ifjak háttal ballagunk a szélnek mint avas vitorlákat kicserézt az élet

túl az Óperencián ahol nincs sem föll sem lélek csak a kurtafarkú malacka tőr kurtafarkú sötélet oda igyekszünk reggel hatkor már —

● TEATRU

schiță de portret sau cum a descoperit teatrul un provincial

Insetat de actul de cultură și aflat în București, nu poți ocoli teatrul „L. S. Bulandra”, superbă „rezervație culturală” în care este „conservată”, în condiții de înaltă ținută estetică, o adevărată „colecție” de artiști autentici, în primul rând de vocație, și apoi profesioniști. O figură distinctă, în acest context, o constituie Florian Pitiș unul din acei „frumoși nebuni ai marilor scene”, perpetuu adolescent aflat într-o ferventă esențializare. Fiecare rol căruia i se integrează pînă la identificare este asumat, de pe o treaptă superioară a actului artistic.

În translocarea acestui colocviu se află două din piețele montate pe scenele teatrului. „Cum se numeau cei patru Beatles” de Stephen Poliakoff, în românește de Florian Pitiș, în regia lui Florian Pitiș și „Anchetă asupra unui tânăr care nu a făcut nimic” de Adrian Dogaru, în regia lui Petre Popescu.

Prima dintre ele, deși beneficiază de un text oarecum „subțire” fără veleități literare deosebite, rămîne viabilă prin modul de abordare directă a raporturilor producător — consumator apărute în miezul fenomenului muzical tînar din societățile de consum apusene și a implicațiilor lor educaționale — deformative. Recurgînd la o „vivisecție” din interiorul acestui straniu fenomen, autorul reușește să „planteze” retoric cîteva semne de întrebare semnificative atît la nivelul abordării individului, cit și la cel al socialului.

Neavînd acces la cultura de calitate, din pricina unui sistem educațional defectuos, lipsiți implicit de discernămint, consumatorii se constituie într-o masă neutră de noneuri, ușor de manipulat, la bunul plac al celor ce trag „sforile” acestei afaceri pseudo-artistice, interesați doar de obținerea de profituri imediate.

În aceste coordonate, impresionează prin modul în care abordează rolul disc-jockey-ului, cel care, deși este numai un intermediar în mecanismul complex al acestui fenomen, are privilegiul de a acționa direct asupra conștiințelor celor care îl ascultă. Cu o intuiție subtilă el reușește să creioneze drama personajului, exilat într-un spațiu cu care are comună doar degradarea.

Măcinat de procese de conștiință, lipsit de compensații sentimentale-afective și de conexiuni la nivel intelectual, nu găsește forța de a se opune inerției unei societăți în care primează forța atavică a banului.

Conștientizarea „prăbușirii” individului într-un context de superficialitate și ireponsabilitate, lipsit de puncte de sprijin reale, se constituie într-un amar avertisment către cei aflați la vîrsta opțiunilor esențiale. Din păcate piesa nu își împlinește menirea atîta timp cît mare parte a publicului (îndeosebi tineri) vine la spectacol doar pentru a „consuma” efectele muzicale „decorative”, refuzînd să-și asume gravele semne de întrebare ce le sînt oferite.

În realizarea spectacolului, Florian Pitiș a fost secundat cu brio de Mariana Mihai, Cătălina Pintilie, Gelu Colceag, Mihaela Marinescu, Emil Reisenauer și în cele din urmă de Alexandru Schuler, aflat la pupitrele de sunet.

Cea de-a doua piesă abordează „viața ca ziar”, punînd sub lentila microscopului artistic un eveniment „decupat” din realitatea „domestică” și care, în urma unei riguroase analize, generează verdicte cu caracter de generalitate.

Tratînd cazul limitat a unui tînar ușor descumpănit de lipsa unor contacte eficiente între interior (individual) și exterior (social), autorul pledează pentru asumarea responsabilă a profesiunii de ziarist.

Acest „tînar care nu a făcut nimic” implantat într-o „junglă” de indicatoare și marceaje moral-etice, discutabile, trece prin criza edificării unor repere existențiale proprii. Astfel, spus eroul interpretat de Florian Pitiș poate fi asimilat cu un vas fără busolă, dar nu fără jurnal de bord.

În acest seens apare edificatoare prima replică a „tînarului...”: „Dacă ar fi după mine, aș tăia toate degetele arătătoare de pe pămînt!”.

Florian Pitiș, fiind prin structura sa interioară, mai aproape de nucleul acestei problematice, pune, prin apariția scenică excepțională într-o oarecare penumbră ceilalți actori. Totuși, dialogul Pitiș — Dobotaru reușește să se impună, nefiind necesară acordarea de circumstanțe atenuante acestui debut dramaturgic al unuia din jurnaliștii nostri de marcă.

Celelalte personaje, prin raportarea lor la criza „tînarului...” devin un personaj plural care amintesc o cugtare a lui Radu Cosău: „Toți oamenii sînt judecători; nu toți judecătorii sînt oameni...”.

Cîțiva din cei care și-au adus aportul artistic în acest spectacol se numesc: Irina Petrescu, Cornel Coman, Heana Predescu, Mircea Bașta, Violeta Andrei, George Oancea, Dan Damian...

MARIUS MORARU

● FILM

... îți vine să zîmbești cu jumătate de gură... fiindcă zîmbetul nu se poate transforma în ris din toată inima și astfel rămîne nedecis, undeva la jumătatea drumului dintre ris și plîns.

Rîdem la acest film, dar risul deși izbucnește dintr-un irezistibil comic de situație ne lasă gustul amar al înșelăciunii și încet ni se strecoară în suflet firul de jar al rușinii... că am ris cînd nu trebuia. Intuiția spectatorului se cuplează în acest moment printr-o fericită sinapsă, cu intenția autorului stabilind sensul metaforic al întregului eșafodaj epic. Acesta pare alcătuit în grabă la întimplare, își dă sentimentul unei pendulări — ce-i drept echilibrată — între documentar și artistic.

Impresia de improvizație ca și scenele de cine-verețe inserate în mod inspirat printr-o reușită plastică, conferă filmului autenticitate și adevăr.

Iată-i, ne spune filmul, ei există, priviți-i, nu sînt povești.

Oarecum îndrăzneț, dar de un „cinism” debordant, Mircea Danieliuc ne face să ne simțim implicați în acțiunea filmului.

proba de microfon

Cuprinși de grija noastră comună că veșnic nu ajungem la timp undeva, întorcem capul și ne facem că nu vedem fapte sociale reprobabile dînd o minunată șansă de acțiune bișnițarilor, ciubucarilor, cei care în dreptul ocupației trag o liniuță și trăiesc exploatarea naivității celor cumsecade.

Ridicolul, satira picantă, comicul de limbaj de situație se unesc într-o nuanțată dar aspră critică socială.

Epicul nu este important în „Proba de microfon” sau în orice caz nu atît de important pe cît am vrea noi să fie. Un cuplu banal. El, operator la televiziune, ea, blatiștă. El vrea s-o filmeze în cadrul unei anchete TV. Ea nu și de aici începe o iubire fără nimic extraordinar. Fiindcă n-are bani.

El, Mircea Danieliuc, descurcarea care sare peste rînd, peste conveniențe sociale, sigur de sine atîta timp cît își pipăie în buzunar legitimația de la televiziune ce saltă sprincenele celor ce vîd, a uimire spaimă și respect, imobilat de buna lui intenție de a-și smulge iubita din cercul vicios al consecințelor unei vieți dezordonate. Ea, Tora Vasilescu, implicată ireversibil în tragedia decăderii, a falimentului moral. Iar Gina Patrichi, incomparabila Gina Patrichi, într-un rol departe de a-i permite desfășurarea întregului registru de calitate, un rol mult prea strîmt pentru ea.

Cu restul, se adresează nu neapărat bunului gust al spectatorului cît bunului său simț. Un admirabil semn de exclamație care ne atrage atenția asupra toleranței noastre defensive în fața unor fapte aere — chipurile — nu ne privesc.

Regretabil, sala era pe jumătate goală și în timpul spectacolului continua să se golească.

Cît cinism trebuie strecurat într-un astfel de film ca să tîna oamenii lipiți de scaune și cu răsufllarea tăiată în fața unor adevăruri incontestabile?

Să fie oare destul a fi vorbit în limba engleză...

MARIANA CAZACU

● PLASTICA

expoziție leon bente

Salonul artei plastice studențești de la Casa de Cultură a studenților a găzduit în această toamnă expoziția de pictură și grafică a lui Leon Bente, student în anul al II-lea la Construcții.

Pasionat grafician, așa cum îl cunoaștem deja din colaborarea sa de la „Forum studențesc”, Leon Bente a avut curajul „ieșirii în larg”, o ieșire în care vedem mai întii marea sa sinceritate de a arăta „cît este el” acum, în acest moment și totodată, de a ne spune — la modul specific al artei plastice — gîndurile, frîmintările și primele lui certitudini, poate. O „ieșire în larg” cu vînt prielnic, pe care ne grăbim și noi s-o salutăm și s-o însoțim de speranțe și de bune urări, așa cum se cuvine oricărui „lucru frumos”.

Deși foarte restrînsă ca dimensiuni, expoziția surprinde dintru început nu prin diversitate, ci prin diversități, diversitate de tehnici, diversitate de manieră, diversitate tematică; să fie oare drumul caracteristic tuturor începuturilor de drum? Totuși nu e cazul comun, intrucît diferă prin proporțiile și implicațiile diversității.

Semnificativ este și faptul că plasticianul nu-și numește lucrările, lăsîndu-le ca pe niște poezii „fără titlu”. Am crede că acest amănunt semnificativ traduce în chipul cel mai convingător atitudinea sufletească a autorului față de propria creație și față de cei ce o receptează. Dar atitudinea aceasta de sinceritate se manifestă printr-o claritate numai arareori ostentativă a mesajului (Claritate ostentativă doar atunci cînd mesajul este de o violență actualitate fiindcă tema este actualitatea violentă, așa cum este intruchipat în globul acela întunecat, străbătut de un cartuș nu de un glonte, ci de un cartuș! — și mai întunecat, iar din rana pămîntului curge o mare și grea picătură, de tempera, purpurie).

Neostentativă este însă claritatea la nivelul expresiei în portretul de copil (peniță-tuș), în peisajul în acuarelă ridicat pe simbolice verticale în transparența galbenului însoțit, ori în ciudatul portret al unei expresii omeneste, realizat prin vechea tehnică populară a vopselelor din plante în galbenmaroul sucului de nuc.

Adevărată măsură a momentului în care se află Leon Bente ni se pare a fi dată de osmoza aproape deplină între expresie, temă, mesaj în acele lucrări cu care ne arată cît de umană poate deveni lumea.

Este acea propensiune spre un antropomorfism interior lucrurilor, ca o chemare a lor către umanizare (una dintre lucrările în cărbune, dar mai ales portretul acuarelă al fetei-roz; al fetei-trandafir, cît și menționatul portret-expresie).

Dar iată și o mihnire sau o amărăciune a lui Leon Bente: regretul că acel fost cenaclu al artelor plastice „Romul Ladea” de la Casa de cultură a studenților nu mai viețuiește de cîtiva ani. Or, acum, dacă ar fi acel cenaclu, ar grupa forțele unor numeroși studenți din centrul universitar, despre care Leon Bente susține că sînt talentați, foarte talentați...

VIOREL I. BOLDUREANU

● MUZICA

stagiunea filarmonică

Filarmonica de stat „Banatul” Timișoara a prezentat sîmbătă 11 octombrie ora 18.00 și duminică 12 oct. ora 11.00 la Sala „Capitol” concertul simfonic avînd în program „Elegie” de Zeno Vancea (în primă audiere), concertul în Re major pentru vioară și orchestră de L. van Beethoven (solist Gustav Schmal — R.D.G.) precum și Simfonia nr. 39 în Mi bemol major K. V. 543 de W. A. Mozart, sub bagheta dirijorului Nicolae Boboc artist emerit.

Piesa muzicală a compozitorului și muzicologului Zeno Vancea deschide concertul cu o tresărare poetică dominantă, în care tandrețea se îmbină cu ecoul reveriilor tîrziei, într-o tratare polifonică de reținută virtuozitate. Coardele joase impun echilibrul și îl accentuează uneori prin străfulgerări de patimă abia sugerată, reprimată fără violență de suflătorii care preiau tema, transformînd-o în susur nedezvelit. De remarcă, melodicitatea, profundă armonie care dă unitatea și sensul piesei, ferind-o de ambiguități, și „modernisme” gratuite, precum și lucrul care confirmă evoluția de pînă acum a compozitorului — osmoza echilibrată, fără stridențe, a tehnicii muzicale noi cu fondul din străfund al folclorului. Simplitatea conferă armonie, iar armonia dă naștere — aici — nostalgiei.

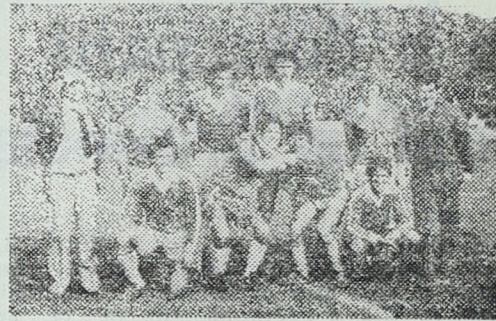
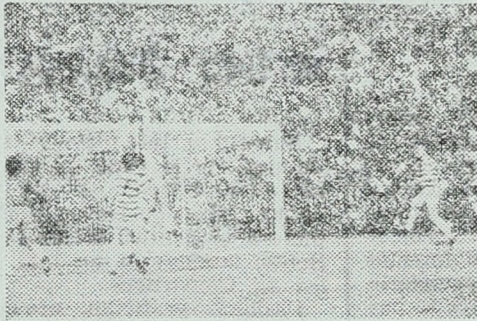
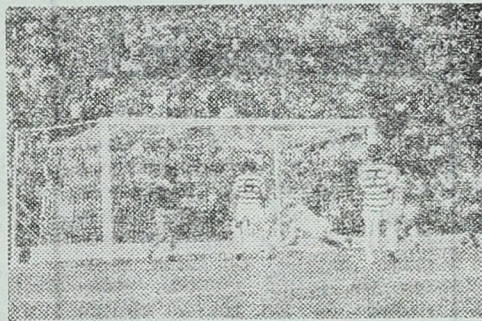
Concertul Beethoven a intrat demult în repertoriul marilor interpreți (Joachim, Kreisler, Leonaid). Are o alcătuire ce mai păstrează încă elemente de arhitectură clasică (cele trei părți I, formă de sonată, II — formă de lied, III — rondo). Debutază prin cele patru bătăi ale timpului, sugerînd și generînd impetuoșitatea și dramatismul primei părți. Momentul de seninătate impus de vioara solistă în partea a II-a se risipește strălucitor în trei variațiuni.

Simfonia în Mi bemol major de Mozart scrisă la Viena în 1758 se inserie în peisajul respirat de creația beethoveniană prin culminațiile sonore ale violilor și prin angajarea (în prima parte) a tuturor grupurilor instrumentale. De altfel, simfonia e considerată și pe bună dreptate — ca o prefigurare a stilului eroic beethovenian. În veșnicia dintre Haydn și Beethoven, Mozart construiește o temă duioasă, grațioasă, exprimată în limbajul violilor. Liniștea este însă spulberată de intervenția sacadată, prevestitoare, a registrului inferior al orchestrei. Cu toate acestea, în finalul primei părți (Alegro) coloritul orchestral impune o înșeninare al cărei suflu va deveni dominant, deși după marșul „sempre piano” al corzilor zbuciumul se face din nou simțit. Finalul continuă robustețea Menuetului, unde clarinetul evocă atmosfera cîmpenească amestecată cu naivitatea și umorul rustic al cornilor. El se amplifică dintr-o temă unică și capătă o nebănuită prospețime și vigurozitate, sugerînd simplitatea și bucuria dragostei de viață.

RADU CIOBOTEA

cele 72 ore ale meciului „poli” — celtic

Intr-adevăr, dincolo de cele 90 de minute de pe gazon, această memorabilă partidă își are istoria ei, începând chiar de la sosirea echipei scoțiene în țară. Iar din acel moment, de ce să nu recunoaștem, jucători, antrenori, gazetari sau suporteri, cu toții am fost conectați la tensiunea jocului.

Așadar, cu asentimentul dumneavoastră un „replay” asupra celor 72 de ore:

* 29 septembrie — aeroportul Arad: BAC-ul companiei TAROM aduce de la Glasgow pe lângă echipa celtică, 10 ziariști, 20 comentatori radio și 35 de suporteri. Priviți de aproape, scoțienii par niște liceeni veniți în vacanță. Doar Mc Grain, Provan și Bonner par să spună că totuși ei sînt reprezentanții soccerului britanic. Îi abordez pe antrenorul Mc Neil: „Deocamdată, sînt mulțumit de egalul (2-2) realizat în deplasare la Aberdeen deși Burns s-a accidentat și a rămas acasă. Un pronostic? O, deocamdată timpul este minunat!” Se apropie de noi și Desmond White, președintele clubului scoțian: „Politehnica merită felicitări pentru evoluția foarte bună de la Glasgow, iar acum, la mijlocul întrecerii balanța înclină către echipa română. Noi vom face tot posibilul pentru a confirma renumele echipei noastre”. Bonner întreabă de Cotec: „am avut mare noroc la Glasgow, dar promit să mă revanșez la Timișoara”. (din păcate pentru el, Bonner a privit țîșnirea lui Cotec spre poarta echipei sale de pe banca rezervelor n.n.).

Îi lăsăm între timp pe oaspeți să îndeplinească obișnuitele formalități la sosire și îl ascultăm pe antrenorul Ion Ionescu: „Celtic e o echipă pur ofensivă, fiind tentată să joace pe atac continuu și agresiv. În acest context, se vor forma culoare favorabile unor atacuri pe care sper că le vom fructifica. Meciul Poli — Celtic e un eveniment și pe acest temelie vrem să lansăm formația noastră în fotbalul internațional. Un singur gînd ne animă: calificarea!”

Ne reîntîlnim în holul aeroportului cu celții, improvizînd o conferință de presă ad-hoc. Mc Grain, cu ținuta lui de viking, domină asistența: „Am impresii excelente despre România, pentru că am mai evoluat aici cu naționala Scoției. Drept să vă spun, mie destul de teamă de acest meci, chiar dacă noi ne numim Celtic. Politehnica are prima șansă”. Îl căutăm pe Nicholas, autorul celor 2 goluri din tur, și, cu toate că ni-l închipuim înalt, blond și athletic. În plus, foarte emoționat: „... astăzi acord primul meu interviu, așa că mi-e mai greu decît pe teren. Aveți o echipă solidă, dar noi vom învinge. Acesta este adevărul”.

La cîțiva pași de noi, Ion Ionescu zîmbește. Protocolar.

★

— 30 septembrie — așteptăm cu nerăbdare conferința de presă. Acomodarea oaspeților — hotel, oraș, stadion și toate cele ce decurg de aici, pare să se fi înfăptuit. Cu toate acestea, deși ei apar zîmbitori și amabili, clasicul obicei scoțian nu-și iese din ritm, chiar dacă e vorba doar de întrebări și răspunsuri. Să le dăm cuvîntul: Desmond White: „Meciul e foarte important pentru clubul Celtic, atît pentru a păstra gloria sa fotbalistică, cît și pentru a evita pierderile financiare. Va învinge echipa care va juca mai bine”. (evident! n.a.). Billy Mc Neil: „Nu-mi amintesc să fi declarat înaintea partidei de la Glasgow că dacă Celtic va juca la capacitatea maximă întîlnirea cu Politehnica va fi o formalitate. Echipa noastră a jucat în repriza I și o parte în cea de-a II-a la valoarea adevărată, dar spre final românii au intrat din ce în ce mai bine în joc. Nu pot da nici un pronostic”. Prof. dr. ing. Francisc Kovacs, președintele secției: „Cum am mai spus-o, sîntem convinși că echipa noastră va face totul pentru a se califica, tot așa cum așteptăm ca publicul, făcînd cîinste Timișoarei, să se manifeste în mod sportiv, disciplinat și ordonat, să încurajeze jucătorii, să aibă răbdare și încredere, astfel încît jocul nostru să se desfășoare în coordonatele tactice bine concepute de prof. Ion Ionescu”. Acesta din urmă declară: „Celtic nu știe decît să atace; vrea să atace continuu. Noi vom încerca să stăvilim atacurile, dar și să ne creem situații ofensive pe care să le fructificăm. Totul depinde de randamentul jucătorilor noștri de bază — Dumitru — Dembrowschi — Anghel — Nedelcu”. După cum se va vedea, acesta a fost și traiectul pe care s-au purtat majoritatea atacurilor timișorene.

— 1 octombrie — toate drumurile duc la stadionul 1 Mai. Deși vremea este ostilă (vînt, temperatură scăzută, ba chiar cîțiva nori amenințători, din fericire vremelnice deasupra stadionului), tribunele acestuia au fost luate cu asalt și ocupate pipă la ultimul loc încă de la ora 10. Aveam să aflăm de la

organele de ordine că primii care și-au făcut apariția în tribune au fost cîțiva băieți din Reșița, care, noaptea trecută, au sosit de la gară direct la stadion, și ar merita un premiu pentru stoicismul cu care au înfruntat frigul. Singurele locuri libere se mai găsește în sectorul rezervat suporterilor scoțieni. N-au sosit încă, și pe undeva, în această întîrziere ostentativă se ghicește dorința de-a atrage cu orice preț atenția. E normal, deocamdată Celtic conduce cu 2-1...

Ora de începere a partidei se apropie. Un ultim tur pe la cabine. Ai noștri sînt calmi, dar glaciali. Răspunsuri monosilabice. Ion Ionescu nu-și găsește locul. Singurul mai degajat este Ioan Chirilă care, plecînd spre tribune, atrage în glumă atenția asupra încadrării în timpul regulamentar de joc: „Aveți grijă, nu vreau să mai stau încă 30 de minute. Pierd avionul!” Dincolo, la adversari, o gomă de-a dreptul agasantă. Au ieșit la încălzire de două ori — o dată în treninguri, apoi într-un echipament de antrenament. Au cerut apă. Caldă. Rece. Minerală. Acum discută între ei starea gazonului. După ce aud de vreo patru ori clasicul „very well” mă lămuresc. S-au hotărît în sfîrșit pentru tradiționale tricouri „zebră”. Privindu-l, am impresia că liceenii de pe aeroport s-au maturizat subit.

Arbitrul Lagoyannis pornește cu brigada sa către teren. Cei 22 îl urmează...

★

Este abia repriza a II-a, dar parcă se joacă de cîteva ore. Poli a pierdut avantajul vîntului, fără a materializa ceva. Celtic pasează. O dată, de două ori, de nouă ori... De la eliminarea lui Manea ceva parcă s-a rupt la mijlocul terenului, deși inimosul Liță luptă din răsputeri pentru a recupera fuleul acestuia. Stadionul tace. Șutează Aitken, urmat de Mc Garvey. Se aud și fuierături. Nu mai înțeleg nimic. În tribună, scoțienii cîntă. Cam devreme totuși, deși Mac Leod, în drumul către gol, nu a mai fi putut fi oprit decît de Moise. În dreapta și

stînga se vehiculează diferite opinii: „... în fond e bun și 0-0, ... sînt mai buni (Celtic, desigur n.a.)... poate altădată...” etc. Așa că nici n-am remarcat intrarea lui Cotec în teren. În fond, cu el sau fără el, e prea tîrziu. Dar „morișca” a început să cearnă, poate mai bine ca niciodată ultimul sfert de oră... Șterful Ripensiei. Dumitru aruncă totul în față, la Anghel și Cotec iar Păltinișan și Șerbănoiu barează chiar la mijlocul terenului orice culoar către poarta lui Moise. Am uitat de frig, am uitat de Celtic, am uitat de tot. Acum se decide soarta partidei. Prudenți, scoțienii se retrag în apărare. Dumitru „vine” din nou cu o „ploaie” către Nedelcu, Snnedon ezită, și Păltinișan ieșit ca din pămînt șutează cu toată forța... plasa se cutremură... gol pe lângă Latchford care mușcă gazonul, gol pe... goal goooool!! În tribune, Neapole sub sărutul focului! În sfîrșit, obsedantul pronostic s-a împlinit. Este 1-0, și Poli trece, iar Celtic rămîne! Fluierul final vine greu, precum o izbăvire...

★

Alerg către Păltinișan. Copleșit, acesta articulează greu, bătînd aerul cu mîinile: „... nu pot să vorbesc... acum... acum... nu pot să spun nimic... la vestiare...” Ion Ionescu, coborît de pe brațele jucătorilor găsește un scurt răgaz: „Am avut de luptat nu numai împotriva unei mari echipe din fotbalul european, ci și pentru a ne învinge propria stare emotivă. Cea mai mare satisfacție o reprezintă faptul că am reușit să răsplătim din plin acest minunat public timișorean”. Billy Mc Neil e supărat, deși „n-am nimic de reproșat băieților mei, în afară de nervozitatea excesivă, care ne-a costat enorm. Noi am pierdut calificarea la Glasgow. Doresc succes românilor și în continuare”.

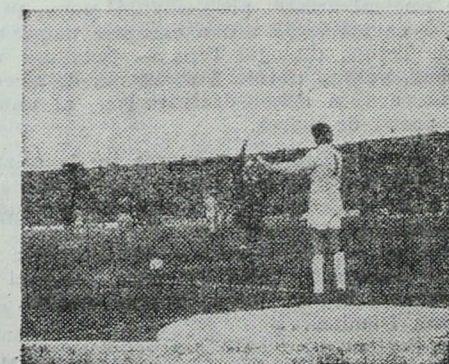
În tribune, scoțienii cîntă „Celtic, Celtic noi te iubim/ Ai pierdut o bătălie, dar lupta continuă/ Noi rămînem cavalerii tăi/...”. Incerc un dialog: „Politehnica nu a strălucit, dar a beneficiat de șansă”. „Bine, dar penalty-ul neacordat tot șansă se cheamă?” „Of course. Pentru că după aceea arbitrajul a fost în compensație. Oricum plecăm de aici cu excelente impresii. Păcat că am fost adversari. Dacă ne-am uni galeriile, am face față oricui!”

★

E seară, Orașul, piața Operei, trăiesc din plin marele eveniment. Va fi o noapte albă în multe case.

Pe tabela de marcaj a marelui stadion, continuă să rămîna scris Poli 1 — Celtic 0.

MIHAI JUNEA

(m.3)

cine este „west ham united”

Adversara din turul II a Politehnicii în Cupa Cupei (hammers — „ciocănarii” — pe emblema clubului figurînd două ciocane încrucișate) constituie un club cu tradiție în fotbalul englez. Deși activează actualmente în liga secundă, W.H.U. a revenit în prim-plan-ul competițional prin victoria cu 1-0 în fața „tunarilor” de la Arsenal în finala Cupei Angliei, după ce anterior mai cîștigase acest trofeu încă de 3 ori. Astfel, echipa antrenată de John Lyall se află acum angajată în cea de-a patra campanie europeană, în 1965 cîștigînd trofeul (2-0 în finală cu München 1860) iar în 1976 fiind învinsă în finală cu 4-2 de către belgienii lui Anderlecht. Deși cel mai bun rezultat al clubului în prima ligă s-a oprit numai la locul 6 în clasament, în formația sa au evoluat celebriți ca Bobby Greaves, Peeters și Bobby Moore, ultimii doi fiind componenți ai echipei campioană mondială în 1966. Actualmente, în lotul „ciocănarilor” activează și Trevor Brooking, mijlocăș ofensiv selecționat în echipa Angliei de la turneul final al C.E. din Italia, autorul golului victoriei în finala Cupei Angliei.

S-a calificat în turul II în dauna lui F.C. Castilla, scor general (6-4), tot o echipă de liga a II-a în fotbalul spaniol, însă datorită gravelor incidente provocate de suporterii englezi în meciul de la Castilla, returul de pe Upton Park s-a disputat fără spectatori, interzicerea acestora pe stadion fiind dictată de către U.E.F.A., ca sancțiune disciplinară, inițial pe două etape. Recent, s-a transmis de la forul european reducerea sancțiunii, astfel încît la prima partidă din turul II de la Londra, în 22 octombrie, spectatorii au avut acces pe stadion.

Ne-ar place să credem că la aceste sumare considerații se vor adăuga și reevaluările tactice care se impun și pe care, desigur, conducerea tehnică a Politehnicii le are în vedere pentru că, hai s-o spunem deschis, acești adversari sînt tot britanici (jocul ne este deja cunoscut), sînt mai buni decît Celtic. Deși au pierdut cu 0-4 în meciul tur, băieții noștri pot învinge. Noi dorim ca victoria să fie nu numai de palmares, ci și... calificare!

tableta de gând

Frunzele cad frumos și în toamna aceasta ca în fiecare toamnă, poate ceva mai temătoare, mai ostrăvite. Ele simt latența unor convulsii, în rana lor sensibilizată taie timpul ca un brici rețelele unei memorii măturie, strigă. Savanții lumii se-nvîrt în cercuri concentrice în jurul ființii cu ochi bulbucate a vulcanului nuclear. Cum am putea distruge mai ușor, care este pirjolul cel mai eficient? Unele arme se experimentează cu tot mai bun randament în vâzului lumii: lăsarea în întuneric a minților, foametea, subdezvoltarea, ura, teama. Altele în mare secret răsuflet.

Se pledează pentru pace fiind în tredegete creioane-rachetă.

Și totuși, dincolo de această imensă risipă de inteligență, de această neantizone a fabuloase mijloace materiale, în lume există oameni care gîndesc ce să facă pentru a propulsa umanitatea cu un pas înainte, în uma-

nitate. Acești oameni sînt oamenii o-nești oameni care visează la o viață mai umană pentru noi toți. Într-un compartiment de tren am întîlnit un gînd. Gîndul venea de la un om al cărui nume nu l-am putut afla, de la un om care a ascultat o bună bucată de timp discuțiile anoste care s-au iscat între tovarășii lui de drum. De la o știință de gînd s-a aprins gîndul omului și ore în șir ne-a vorbit despre preocupările lui de 15 ani. Vorbindu-ne, omul a promis prin noi omenirii focul, focul pașnic, etern. Omul acesta a reușit să imblînzească gravitatea și s-o transforme în energie electrică, omul acesta a topit în minte deocamdată stîlpii, firele de transport a energiei electrice, omul acesta a clădit în minte și la scară redusă o mașină care are nevoie doar de existența gravitației, o mașină care are nevoie de planetă pentru a fi în folosul planetei, pentru a-i lumina pe oameni, spre a-i scuti de a muta mun-

ții. Sînt mari speranțe, mari semne că acest proiect minunat va prinde viață. Prin noi, omul a lansat totodată un gînd. Un gînd care trebuie să ne preocupe, un gînd care poate deveni faptă, care poate însemna o nouă eră. Un gînd care invită la alte gînduri, multe, intense insomnii pentru umanitate.

Iată acum de ce m-am gîndit la frunze, la clorofilă, la cei care otrăvesc clorofila, iată de ce trebuie să vibrăm alături de oamenii care caută lumină pentru oameni.

MARCEL SAMANTA

fabulă

ARICI ȘI ȘARPELE

Într-o dăbravă minunată,
Cu brazi și cu stejari voinici,
Trăia, din vreme-ndepărtată,
O seminție de arici.
Conviețuiau în pace bună

Și se-ajutau cu toți acei,
Care-n dăbravă, împreună,
Trăiau cinstit, la fel ca ei.
Doar șarpele, ce-a dat dovadă
Că-i veninos și hrăpăreț,
Pornit pe rele și pe sfadă,
Îl alungară, cu dispreț...
Ani mulți el s-a tîrît prin lume,
Pe la alți serpi, de neam străin,
Și-a adunat, c-un scop anume,
Diverse soiuri de venin;
Apoi, cu gînd de răzbunare
Și ros de pismă, a pornit
Către finiturile-n care
Trăiau acei ce l-au gonit.
Dar cînd se furișă, hojește,
Să treacă de-al dăbravei hat,
Fu prins, de după cap, ca-n clește,
De un arici și... sugrumat.

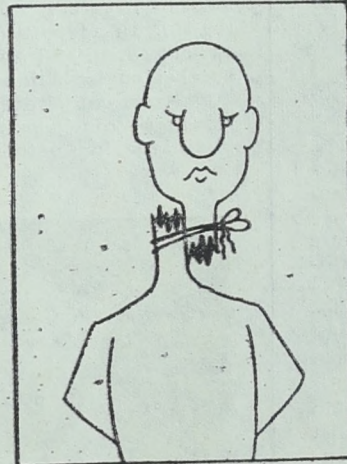
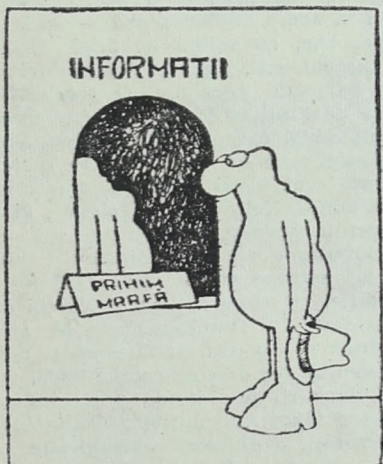
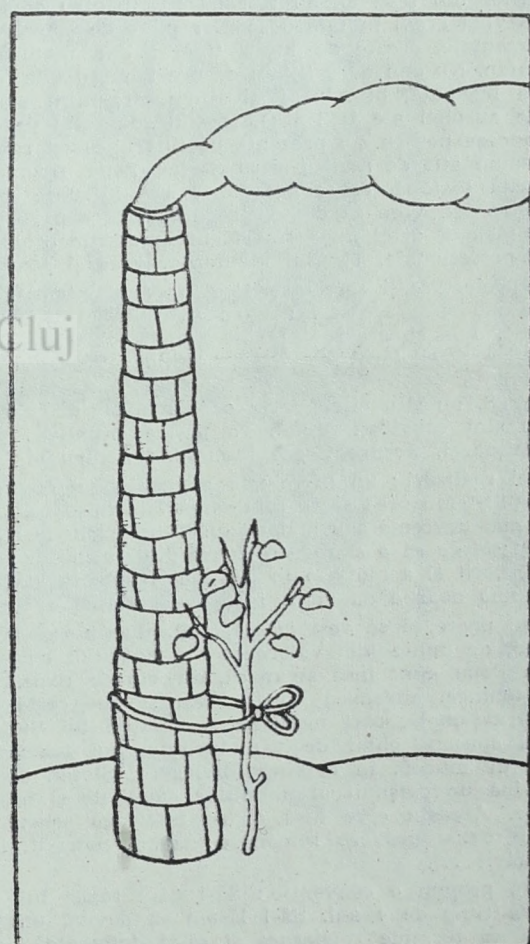
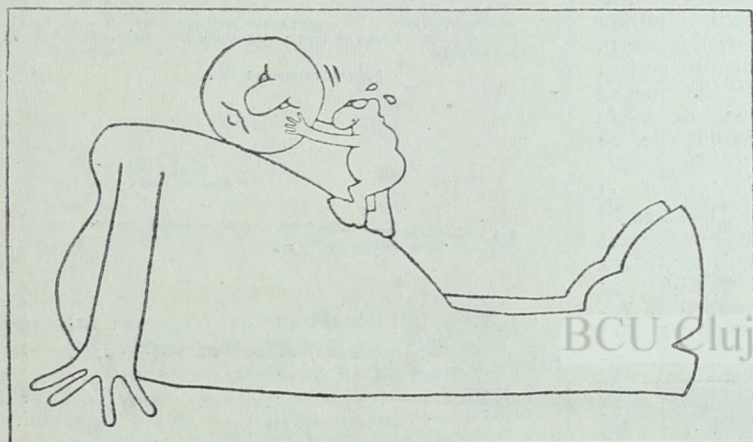
Mai e cite-un fugit prin lume
Și-adăpostit sub scut străin,
Care-i tocmît, cu scop anume,
Să ne improște cu venin;
Dar sîntem tari, precum oțelul,
Căliți din moși și din părinți,
Iar de ne va mușca, mișelul,
Rămîne, sigur, fără... dinți!

VICTOR GORȘCOVAZ

caricaturi de horia crișan

● student în anul I al Facultății de mecanică;

● laureat al Salonului de umor Tîrgu-Mureș '80 cu premiul U.A.P.

curier rebusist

● Semnalăm apariția primului cerc rebusist timișorean. După o primă încercare nereușită efectuată la Casa de cultură a studenților, iată că tinerii de la Intreprinderea Mecanică Timișoara au demarat un cerc la care sînt invitați să participe toți tinerii din municipiu. Cercul își desfășoară ședințele atît în direcția rezolvării de probleme rebusiste cît și a compunerii acestora. Președintele cercului, Dumitru Rada, vă face invitația de a vă întîlni în fiecare vineri la căminul 2 al L.M.T. cu R. Busescu și prietenii lui. Să-i urăm cercului cale lungă și cît mai puține puncte negre în activitate!

● Am primit la redacție ediția a II-a a Magazinului estival studentesc, supliment rebusistico-distractiv editat de redactorii revistei Tribuna studentului economist de la A.S.E. București. Felicitări acestui talentat colectiv atît pentru problemele rebusiste propuse, dar mai ales pentru calitatea și inedi-

tul celorlalți materiale. Cu gîndul la litoralul din vara viitoare, le dorim succes atît în realizarea următoarei ediții cît și în întreaga activitate redacțională.

● Dr. Nicolae ANDREI, neobosit și talentat rebusist, este autorul unui **Indreptar rebusist** care face lumină în multe probleme rebusiste. Începînd cu micul istoric al rebusului în România și în lume, bine documentat și adus la zi (este amintită și prima ediție a **Forum rebus magazin-ului**), cu glosarul de cuvinte din 3 litere, cu micul ghid rebusist exemplificat corespunzător, cartea dr. Nicolae Andrei este o lectură plăcută nu numai pentru un rebusist, este o prezentă care merită să facă parte din biblioteca fiecărui rebusist.

● **Forum rebus magazin** — ediția a II-a, a pornit de pe rotativă înspre dumneavoastră! Răbdare!

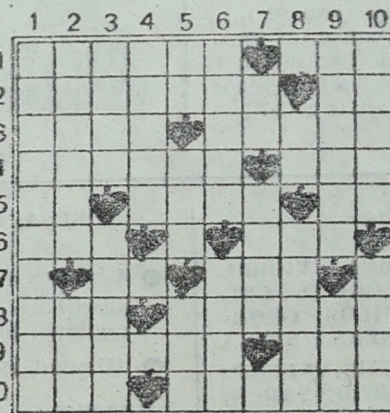
pretexte de toamnă

Orizontal: 1. Umedă și monotona obsesie de toamnă — Culoarea mohorîtă a cerului de toamnă. 2. Umplu hambarele toamnei — Din toamnă-n toamnă. 3. Se pregătește pentru recolta noului an — Motiv de comparație pentru culoarea frunzelor în toamnă. 4. Pus la fermentație — De culoarea trăsuri! 5. Pomul ce-a lăsat pe jos!

... printre băncile pustii... un pic de tristețe! 6. A început să se răcească! ... și primul semn de iarnă a apărut. 7. Soarele ce de mult a apus... în vremea vizigotilor. 8. Uple canalele toamnei — Slăbese vederea pe timp de toamnă. 9. Pregătită să întîmpine cerințele culinare ale iernii — Plăcuta licoare a toamnei — 10. Verbul unor pregătiri de toamnă — Lovitură zdravănă.

Vertical: 1. Semnul toamnei reci și umezi. 2. Strînse în cămări pentru murături (sing.) — Un sprijin în grădină. 3. Deștept foc, vorba românului — Pregătesc aromele de toamnă. 4. Artă de mare circulație. 5. Din filă-n filă! — Cîntecel de viață nouă — Un semnal de toamnă printre vietățile naturii. 6. Crește în fiecare toamnă — Stă în casă și în frig... 7... un pic din pahar! — Te trece prin apă. 8. În casă... și în bucătărie. 9. Dezgolită de frigul toamnei — Cuprinsă de frică! 10. Au părăsit marea cea albastră înainte de venirea toamnei — Bate în zilele de toamnă.

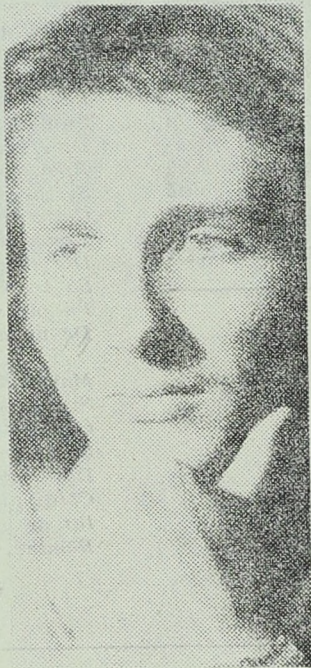
GHEORGHE CRIȘAN

arte și meserie *

N-aș fi scris despre Ștefan Popa dacă studenția lui nu ar fi luat sfârșit. Premiile și știrile interesante despre ceea ce mai face vin așa de repede încât ar fi trebuit ca în fiecare număr de revistă să-i rezervăm un mic spațiu. Dar Ștefan Popa nu mai este, din această vară, student. A devenit inginer. Înainte însă de aceasta, Ștefan a mai plecat odată în lume, la Confolens, pentru a culege laurii Festivalului mondial de folclor, pentru a deveni, la vârsta de 25 de ani, cetățean de onoare al unei localități înscrisă în acele zile pe toate telexurile lumii. Comitetul internațional de organizare al festivalului de folclor și-a respectat promisiunea făcută anul trecut și

POPAS a mai făcut un popas, un afiș al festivalului și o expoziție pe care a dăruit-o cu generozitate, și plin de idei, spectatorilor francezi, aceeași spectatori care, bucurându-se de frumusețea și ineditul cîntecelor și dansurilor din festival, au fost nevoiți, pentru o clipă, să redevină gravi în fața desenelor pline de adevăruri fundamentale, create de mina tină, dar matură, a lui Ștefan. Nu știu dacă filmul despre Fane, dat la televiziunea franceză, premiul festivalului, organizat sub direcțiile auspicii ale UNESCO, spațiul consacrat de zărele franceze pentru a-l prezenta pe tinărul artist român, înseamnă atât de mult pentru Ștefan Popa. Acum, în această toamnă, el se pregătește să înfrunte greutățile producției, vrea să demonstreze că tot ce a realizat el pe tărîmul artei nu a fost făcut în detrimentul pregătirii profesionale. Tinărul inginer ar vrea și poate să facă proiectare și cercetare. Neastîmpărul intelectual îl îndeamnă spre aceasta. Pas cu pas, Ștefan va cunoaște meseria la ea acasă, dar sint convins că tristetea îl va coplesi. Căci, fără îndoială, studenția a însemnat pentru el vîrsta deplină realizării. Nu știu cît va mai desena Popa'S, nu știu cîte premii o să mai obțină, dar un lucru sint convins: Ștefan va păstra amintirea rozelor Timișoarei, fiecare floare însemnînd pentru el bucuria unei realizări: un premiu, o expoziție, un cuvînt frumos! Ștefan vrea să se reîntoarcă la Timișoara. O va face mai devreme sau mai tîrziu. Totul e cit de repede se va înțelege că a smulge o floare dintr-o grădină în care a înflorit și a mutat-o în cea mai frumoasă glastră, înseamnă doar a da vieții frumusețe pentru o clipă, apoi totul poate să se vestejească... Producția va beneficia, cred, de multe idei valoroase ale tinărului inginer Ștefan Popa. Sint însă sigur că, dincolo de realizările sale tehnice, am avea un caricaturist de certă valoare internațională, căci maturitatea creației lui Ștefan este mai aproape chiar decît maturitatea lui fizică. La locul de muncă, în deplină înțelegere, Ștefan poate să devină un obișnuit al premiilor naționale și internaționale. Aceasta cere însă să se înțeleagă sensul celui mai realist proverb românesc: „omul potrivit, la locul potrivit...”

Vă propun o convenție: Să-i dăm răgaz lui Ștefan Popa timp de 4 ani. Să-l lăsăm să devină un familist bun, să termine stagiatura și să-și definească preocupările artistice. Să aibă timp să decanteze ce e bun și rău în arta sa, să-și definească o direcție de lucru. Să nu mai facă și pictură și desen satiric, să nu mai facă foi volante și filme de animație, generice la televiziune. Să facă doar ce crede că poate face mai bine. Iar atunci, vă promit, nu va mai fi nevoie să se mai scrie de Ștefan Popa. Asta pentru că olteanul de Popa'S va fi un oltean matur, un oltean mare, despre care orice scriu e cunoscut de toată lumea. Deci dau un premiu pentru cel care nu va recunoaște semnătura POPA'S 85!

GHEORGHE CRIȘAN

*) Ștefan Popa a fost, timp de 5 ani, unul din cei mai buni studenți ai Facultății de mecanică. Formația lui de inginer nu cred că poate fi pusă sub semnul îndoielii... Ștefan Popa este, la vîrsta lui, o autentică speranță artistică. Trebuie, însă, să-l ajutăm să iasă din următoarea dilemă: Cum e mai bine — cînd arta devine meserie sau cînd meseria pe care o faci a ajuns artă?

reportaje despre o doină

45 de români, îmbrăcați în nestematele portului nostru popular, fremătînd de ritm românesc și încintînd cu graiul lor curat de ciocirle au fost în Franța spre a șopti valurilor marelui ocean doina. Și poate că nu ar fi nimic senzațional în aceasta (și alți mesageri ai folclorului românesc au vorbit de atîtea ori lumii despre sufletul poporului lor) dacă cei 45 de români nu ar fi colegii noștri de studenție. Iată i deci pe membrii ansamblului folcloric „Doina Timișului” al Casei de cultură a studenților din Timișoara în ipostaza de printi între printii cîntecului și dansului popular, iată-i deci pe colegii noștri vorbind lumii de tradițiile și inima plină de cîntec a românului.

Între 25 iulie — 25 august, elevii maestrului Emilian Dumitru vizitează Franța, ocazie cu care francezii vizitează la rîndul lor sufletul românesc. Dînd spectacole la festivaluri folclorice, poposînd în orașele La Baule, Nîmes, Barhezieux, Ruffec și Geucay, peste tot lăsînd aceeași impresie de „excepțional”. Cei 45 au redat în premieră mondială drumul spectacolelor de obiceiuri, au fermecat prin frumusețea costumelor, prin măiestria dansului și armonia cîntecului. Dar mai ales poate la Confolens, mesagerii Doinii au strălucit cu puterea Luceafărului. Unici prin calitatea intrinsecă a spectacolului lor folcloric, ei au fost cei care au deschis și au închis a XXIII-a ediție a Festivalului mondial de folclor Confolens '80. Fiind mereu același număr unu ca și în alte ieșiri internaționale, ansamblul studentesc „Doina Timișului” a ridicat sălile, a emoționat adînc, a cîștigat simpatia publicului francez. Spectacolul lor este rodul muncii de ani de zile a colectivului de la Catedra de folclor a Universității alături de maestrul Emilian Dumitru și Achim Ciucurel, alături de studenți, pentru valorificarea originală a folclorului, pentru punerea în scenă a unui spectacol autentic, care să reprezinte sufletul românesc în atît de diversele lui ipostaze, aflat în fața cîntecului de bucurie, de viață și de moarte.

Publicului francez i s-au prezentat dansuri și cîntece din toate zonele folclorice ale țării ca și obiceiuri folclorice. Ce poate fi mai emoționant decît să auzi că la sunetele țambalului, ale naiului și taragotului care ritmă armonios „Ciocirlia” și „Călușul”, cu sufletul la gură spectatorii în picioare aplaudă furtunos? Ce motiv poate fi mai puternic pentru a ne exprima bucuria decît aceste succese ale colegilor noștri?

Să-i felicităm pe cei 45, pe cel care a asigurat regia și coregrafia, Emilian Dumitru, pe cel care a realizat conducerea muzicală, Achim Ciucurel, pe dansatorii Rodica Belințan, Veronica Tudor, Bogdan Draghici, Alexandru Toța, pe instrumentiștii Doru Merceanu și Mircea Vuia, pe solista Felicia Oncu, să-i aplaudăm pe toți în aceeași măsură și cu toată inima.

Reproducem cîțitorilor afișul festivalului și în traducere românească ecourile participării la festivalul de la Confolens '80 a colegilor noștri, e-

couri apărute în presa franceză precum și o scrisoare trimisă pe adresa președintelui C.U.A.S.C. din C.U. Timișoara, Petru Andea și directorului Casei studenților, Valeriu Panasiu.

MARCEL SAMANȚA

Festival de Confolens folklore mondial

CONFOLENS - 14 SEPTEMBRE 1980

Messieurs Petru ANDEA et Valeriu PANASIU
CENTRUL UNIVERSITAR TIMIȘOARA
Sul. N. Pirvan N° 4 - 6
TIMIȘOARA ROMÂNIE

Chers Amis,

Malgré la dure reprise du travail je ne veux pas tarder plus longtemps à vous dire MERCI.

Vous avez regagné vos maisons, vos foyers où tout doucement vous oublierez CONFOLENS.

Mais nous, nous ne pouvons pas vous oublier. Vous avez assuré à notre 23ème FESTIVAL l'immense triomphe qu'il a obtenu. Ce triomphe vous revient à vous qui en avez été les Grands Artistes.

Votre Spectacle a été en tous points magnifique. Nous n'avons reçu que des éloges à votre sujet.

Je forme des vœux très profonds pour pouvoir vous retrouver sur d'autres scènes internationales où vous aurez toujours votre place.

Dans quelques semaines, quand il fera froid ici, tout au cours des veillées nous passerons les images de ce qui fut un grand FESTIVAL... et notre cœur sera alors près de vous tous pour vous dire "nous ne vous oublions pas dans cette immense ronde des Peuples."

Bien amicalement à tous

Henri COURSAGET
Président du Festival.

P.S.: N'oubliez pas Ștefan POPA! Ni votre retour en 1982 pour le 25ème Anniversaire.

La Nouvelle République (21 august): „Numărul 1 al grupurilor de la Confolens condus de Emilian Dumitru — grup ce ne sosește astăzi seară la Geucay a fost incontestabil nr. 1 al festivalului de la Confolens nu numai pentru că Doina Timișului a deschis festivalul, ci și pentru că s-a dovedit din toate punctele de vedere cel mai complex, cel mai creator. Responsabili comitetului nu s-au înșelat: l-au programat și în seara suplimentară — luni. O orchestră fără pereche, cu soliști de prim plan internațional la țambal, nai, alămuri; dansatori și dansatoare de o perfecție coeziune. O coregrafie originală, condusă de Emilian Dumitru cu o creație în premieră mondială care a lăsat la Confolens o excelentă impresie care ar trebui să se reediteze la Geucay, misterul vieții și morții transpus, transfigurat prin dans! Neliniștitor desigur (dar să nu închidem ochii) etern prezent în adîncul sufletului. Dansul popular e o artă — Moisey a subliniat-o — care își extrage seva din rădăcinile profunde ale tradiției și se perpetuează. Numai că un coregraf de talentul lui Dumitru poate să știe să-și apropie legenda și s-o transpună pentru noi. Poezie profundă venită din originile umanității, un val de armonii și dansuri, de costume, perfecțiunea și virtuozitatea care plac „obișnuiților” Confolensului, dar, de asemenea, o extremă sensibilitate a temelor diferitelor regiuni: Banat, Transilvania, Oltenia, Bucovina, cu ciudatul amestec de influențe: slave, latine, orientale. Un buchet prezentat de grupul Doina Timișului cu șeful său de orchestră și o coregrafie de clasă... internațională.

O încîntătoare seară și o culme pentru sărbătorile castelului Geucay”.

Midi-Libre (3 august 1980): Folclor românesc: „ritm și culoare”. Nu degeaba România este țara lui George Enescu, Dinu Lipatti și... Nadiei Comăneci. Români au într-adevăr tot pe atîta simț muzical cît și darul prestațiilor dintre cele mai spectaculoase. Conjugarea acestor rare aptitudini s-au manifestat vineri și sîmbătă seara în grădina fîntîni, în timpul celor două spectacole de calitate oferite publicului din Nîmes de un excelent grup folcloric orgîin din Timișoara, veche cetate universitară a Banatului, la granița cu Iugoslavia. Un ritm îndrăgît, un fond muzical tradițional, plin de culoare, costume scînteietoare, au caracterizat spectacolul acestei trupe plină de vervă și inspirație. O minunată seară!”

CONSILIUL DE CONDUCERE

FRANCISC ALBERT, PETRU ANDEA, VIOREL BOLDUREANU, TEODOR BULZA, GHEORGHE CRIȘAN, GEORGE DINU, DAN DUBINA, MILOȘ GEORGEVICI, MIHAIL GLAJA, VIOREL MARINEASA, STELA MIREL, IOAN MORAR, LUCIAN NEGRUTIU, VALERIU PANASIU, MARCEL SAMANȚA, GHEORGHE SARCA, ALEXANDRU VAJDA, DANIEL VIGHI.

ADRESA REDACȚIEI:

● Casa de cultură a studenților, bv. Tinereții nr. 9, cam. 03, tel. 1.49.07, 1.97.21, (ședințe: luni și joi, orele 20-22).

● Căminul 15 Complex, cam. 1, tel. 1.69.45.

TIPARUL: I.P. „BANAT” TIMIȘOARA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

IOAN BĂCALETE (redactor principal), CORNEL BOGDAN, VIOREL BOLDUREANU (secretar responsabil de redacție), DANIEL BUMB, GHEORGHE CRIȘAN (redactor-șef), MIHAI JUNEJA, CONSTANTIN MARASCU, MIRCEA MOLDOVAN, IOAN MORAR (redactor șef-adjunct), MARCEL SAMANȚA (redactor-șef-adjunct), GHEORGHE SECHEȘAN, DANIEL VIGHI, Fotoreporteri: MICHAEL KOZAR și IOSIF BERWANGER.